

ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG LÃO ĐƯỢC PHÒNG
 Ở ĐƯỜNG AMIRAL-ROZE, SỐ 55. TẠI CHỢ-CŨ SAIGON

散安平應萬
VẠN ƯNG BÌNH AN TẮNG
 (THUỐC BẢ CHỨNG)

Phàm con người lúc bình sanh ai lại khỏi đau, chẳng bệnh này thì chứng kia, đều có thuốc trị theo mỗi chứng bệnh thì là dễ, bằng dùng thuốc một phương mà trị trăm chứng thì rất khó, và thán xưa truyền bảo việc thuốc lại cho đời sau thì xét vị nào cũng thiệt hại, nên người sau noi canh cải cách dùng nĩa máu nhiệm cũng thiệt ít có. Nay bon-đường có chế phương thuốc bá chứng của tiên nơn đã ra công tiếm tòi mà hiệp một phương thuốc rất hay nhưt hạng đã lưu truyền lâu đời thiên hạ khắp đàng đều rõ là phương thuốc thần hiệu, thuốc đã hóa hườn không nóng không mát, mùi thuốc thơm tho dễ uống, dễ trị các chứng bệnh xây đến thình lình rất nên hiệu nghiệm; đờn đờn đờn bả hoặc con nít cũng là đờn bả có thai cũng dùng được cả, bằng người không bệnh dùng thuốc này cũng rất có ích làm là nó làm cho tiêu hoá mau dỏi, thêm sức mạnh cho tí vị ngon ăn, ngon ngủ, lại cũng từ được các chứng bệnh vật trong mình nữa, ví như cắt nhà mà khéo chưng dọn sắp đặt vật dụng hay trao đổi vậy, nếu dùng thuốc này tự nhiên thân thể an ổn, tạng phủ điều hoà, thầy công hiệu hạng nhất chẳng có thuốc nào bì kịp, hoặc dùng để đánh trong nhà khi gặp kẻ lam bệnh nguy cấp cho mà làm phước cũng là tày thân lúc đi đường cũng là vật báu kia.

Trị những chứng:
 Bồn mửa bị cảm: Thương thứ thương hàng. Nóng lạnh nhưt dấu, No hơi sinh bụng. Tích nhiệt hèn bang. Nghẹn hơi chỏi nước. Ụ nặng thình không. Bụng đau ỉa mửa. Con nít kinh phong. Dực gân tê cỏi. Ăn uống không tiêu. Ho hen đàm tiếng, đại sống ngọt hơi. Ruột đau

nư thất, nóng lạnh không chừng. Đau hông tở ngực. Dịch khí thiên thời. Ban của ban chần. Phát lãn rét rung, công đầu đỏ mũi. Các chứng mới sanh. Dùng liền tiêu diệt.

Giá bán mỗi vé là 0\$40.
 Mỗi hộp mười vé là 0\$85.

丸咳止肺潤
NUUẬN PHỄ CHỈ KHẠI HOÀN
 (Thuốc ho)

Phàm sự sống của người đều do nơi cái phổi làm ra hơi thở mà vận động tứ chi, lưu thông mạch lạc, nếu hơi thở được mạnh thì tánh mạng vững vàng, bằng hơi thở yếu ớt thì sanh mệt, đàm nơn một mà làm ra ho hen, nổi tiếng, bởi vậy hơi thở của người cũng như hơi sương gió của trời, nếu cả ngày mà tất hơi sương gió thì thày muốn vật bèo nhèo có cây vàng ủa, còn người ta cái phổi bình an thì hơi thở tự nhiên thông thả, châu thân thơ thới tự nhiên mạnh mẽ, bằng cái phổi sanh bệnh thì xảy ra chứng ho làm cho tứ chi bưng rưng rưng động tinh thần, cho nên chứng ho là một chứng hiểm nghèo cho người ta hoặc như tuổi tác lớn mà sanh bệnh, hoặc bởi tích hang đàm, hoặc bởi cảm sương phong, hoặc bởi đàm nhiệt tích tụ đọng kỏi, hoặc trong phổi mọc mọt, hoặc bởi cuốn họng ngứa mà ho chẳng dứt, hoặc bởi hao tổn tinh thần, khí huyết kém suy mà sanh ra chứng ho, hoặc nhiều hoặc ít, các chứng nói trên đây đều do nơi cái phổi suy nhược mà làm ra chứng ho, nếu không sớm trị để lâu ngày thì thành ra một bệnh rất nên quan hệ, là nó lâu thì thân thể ốm yếu, tinh thần khô kuan vô vãng nhan sắc, chứng ấy đau có thày giỏi thuốc hay, cũng khó thè mà chữa cho được lành. Nên Bon-đường gia tâm chế phương thuốc Nhuận-phế Chi-khải hoàn này rất nên mẫu nhiệm, là làm cho tự nhuận mát mẽ cái phổi, tự nhiên hết ho, trên hạ đã khắp đàng, bắt luận dân ông đàn bà già trẻ cũng đàn bà có thai đều dùng, hoặc ho gió, ho lâu năm, mới ho, ho lao, ho ton, ho có đàm, ho không đàm, đều lịch trị cả, hể ai lâm chứng ho dùng đến tức thì thày thần hiệu, là thuốc này làm cho tiêu đàm hóa khí tự nhiên hết ho, ăn ngủ động như thường, quá nhiều mọt phương điều dực trong thế gian.

Giá bán một hoàn 0\$15.
 Một hộp 10 hoàn 1\$40.

CÁO BẠCH

Nguyên tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1868 đến nay, chuyên chế ròng các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhãn Maudon-Phung làm tin, có gói bán trong các tỉnh Nam-kỳ, xin chu qui-vị có dùng phải nhìn cho kỹ, ắt khỏi lầm đó giá-mạo, còn như chu-vị ở xa chợ nhảm chủ không có, mà muốn dùng thuốc của tôi, hoặc mua về bán, xin viết thư cho tiệm tôi rõ, thì tôi sẽ gởi thuốc lập tức, mà gởi conire rembotissement, nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc, còn để bao thư như vậy: Ich-nguon-đường rue Amiral roze n° 55 Saigon. Vốn tôi hàng giữ một lòng chắc chắn (liên nghĩa nhi hậu lợi).

Saigon, Imp. Commerciale, C. ARDIN ET FILS.

Le Gérant; NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Extrait No 100 ex.

Ngoc Lan

HÔNG-CÔ MINH-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

農 賈 茗 談

BÌNH GIÁ BÁN
 TRONG CỎI ĐÔNG-ĐƯƠNG

Mỗi năm.....	5 00
Sáu tháng.....	3 00
Một số.....	0 15

ABONNEMENTS
 France et Colonies

Un an.....	20fr.00
Six mois.....	12 00

Les abonnements sont payables d'avance

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

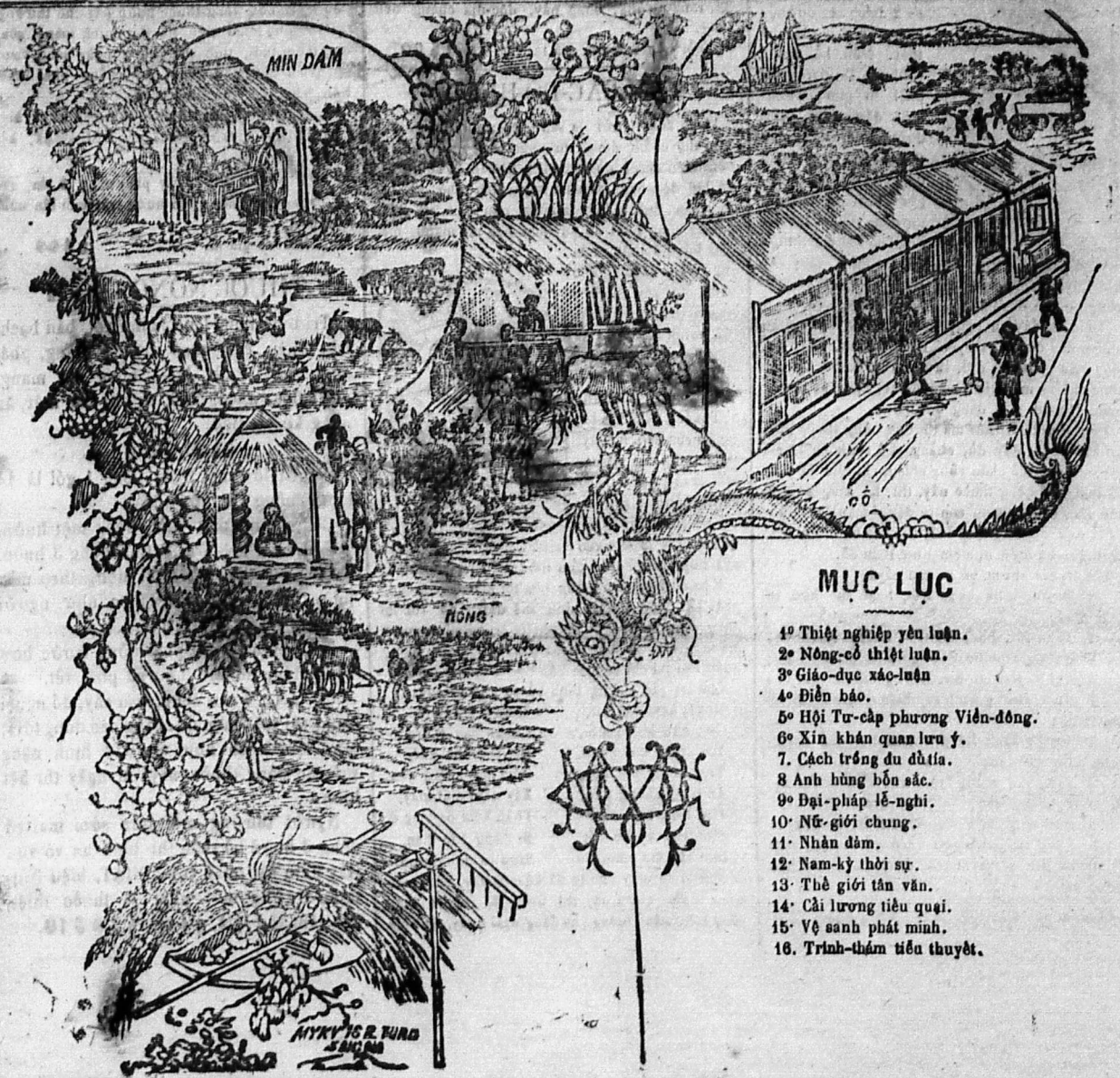
SỐ 18 NĂM THỨ 16	Chủ nơn: F. CANAVAGGIO	31 Mai 1917 Ngày 11 tháng tư năm Đinh-Tỵ
Đại biểu: NGUYỄN-TỬ-TRUNG	Chánh văn bút: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT	Chủ sự: THAI-KY-SƠN

Direction, Rédaction et Administration:
 48, rue Hamelin. SAIGON.

PUBLICITÉ
 ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 0m065 de large... 10 20
 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les catégories employées.
 Pour les annonces commerciales on traite à forfait.

RAO BẢO
 Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bón-quán mà throuse ngữi.

- MỤC LỤC**
- 1° Thiệt nghiệp yêu luận.
 - 2° Nông-cô thiệt luận.
 - 3° Giáo-dục xác-luận
 - 4° Điền bảo.
 - 5° Hội Tư-cấp phương Viên-dông.
 - 6° Xin khản quan lưu ý.
 7. Cách trồng đu đủ tía.
 - 8 Anh hùng bốn sắc.
 - 9° Đại-pháp 16-nghi.
 - 10° Nữ-giới chung.
 - 11° Nhân đám.
 - 12° Nam-kỳ thời sự.
 - 13° Thè giới tân văn.
 - 14° Cải lương tiêu quái.
 - 15° Vệ sanh phát minh.
 16. Trình-thám tiến thuyết.

房藥大堂天二 NHÌ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỒN

Phẩm mà đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kinh, 2° sanh-đồ mà thôi. Nên kẻ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặn. Nếu đường-kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho được, hy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, lực-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc máu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hàng giờ lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm huôn để trị cho các chứng bệnh đơn-bà đều dùng được hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, chỉ như đơn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại được an thai báo sản, chứng sanh con ra được mạnh mẽ nữa, hy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đơn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
1° Đường-kinh hoặc trễ, hoặc sớm, hoặc ít, hoặc nhiều;

2° Bạch-dãi, Bạch-dâm, ra hoả không dứt.
3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bám;
4° Khí huyết đều hư, đường-kinh không có;
5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng;

6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm một mảy, ăn uống không tiêu;

8° Đầu lưng, mỏi gối, vàng mắt, ốm yếu;
9° Thái động chẳng yên, trong bụng đau hoả
10° Bề rôi ở huyết mà đau, hoặc là-nhau không ra.

Cách uống: Mỗi ngày phải uống 1 huôn, uống

với nước trà. Còn đơn-bà để thì phải dùng nước dãi con nít mà uống với thuốc.
Cữ ăn: Những đồ nóng-sốt, lạnh lẽo, cũng là đồ rang-nướng, nóng nẩy, độc-địa chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 huôn, giá là..... 1\$ 00

KIM-SẮC-BỒ-HUỒN

Phẩm con người ta sanh ra, mỗi người đều bẩm thọ chẳng đồng, tư chất khác nhau, kẻ thì tiên thiên chẳng đủ, người lại hậu-thiên kém hao. Và lại đơn-ông, đơn-bà cũng đều nhờ có khí-huyết mà đường lấy sự sống, còn khí-âm, khí-dương cũng phải do sự điều hoà mà mạnh mẽ, nếu bởi bỏ thất cách, thì trăm bệnh đều sanh. Bởi vậy cho nên người xưa có bài châm giữ mình lúc chưa có bệnh, người quân-tử lại phải biết phương bổ dưỡng thân mình.

Thuốc Kim-Sắc-Bồ-Huôn của tiệm tôi đây, đã sắp đặt các vị quân thần tá trợ rất nên trúng cách, chẳng nóng làm, mà cũng không mạnh quá, miếng là làm cho khí huyết sung túc, tâm thận điều hoà mà thôi. Nếu có bệnh mà uống nó, thì chứng chỉ cũng phải hết, còn không bệnh mà uống nó thì lại được sống lâu, sanh con nhiều, trong mình mạnh mẽ sung túc, thiệt là thuốc hay bực nhất, trong hoàn-cầu thì chỉ có Kim-Sắc-Bồ-Huôn này mà thôi.

Chỉ trị các chứng bệnh kể sơ ra sau này:
Huyết kém khí hư, Thân thể gầy ốm,
Giảo cầu không nổi, Chiêm bao đi tỉnh,
Tay chân nhức mỏi, Hơi thở khó khê,
Trong lòng hồi hộp, Đêm ngủ chẳng yên,
Ăn uống không tiêu, Xây xẩm mặt mày,
Đau lưng mỏi gối, Thận kém óc lỏng,
Bệnh hậu khiếm bổ, Bị đứng bán thân,
Đau lâu lâu ấm, Sanh ra nóng lạnh.
Như ai có mấy chứng kể trên đây, phải mau uống thuốc huôn này thì trong 24 giờ để thấy công hiệu; uống lường chế độ năm ngày, các bệnh

đều hết, thân thể tráng kiện, mạnh mẽ như xưa. Như vậy ông-già, bà-cà khí huyết dần suy, tinh thần bao kém, ăn uống không động, bình hoạn lâu niên như uống thuốc huôn này cho thường, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, sống lâu, thêm tuổi, tinh thần càng ngày càng vượt lại, phần lão huôn đồng, tuy chẳng phải thuốc tiên, song thể gian cũng ít có.

Xin các vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu NHÌ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình ÔNG-PHẬT, kéo làm đồ giả.

Cách uống: Mỗi ngày phải uống 2 lần, sau ăn cơm rồi thì uống với nước trà, mỗi lần uống 10 huôn.

Mỗi hộp giá là..... 2\$ 00

THUỐC NÓNG LẠNH

Trị bệnh nóng lạnh; bệnh rét, ban bạch, ban điều, cảm mạo thương hàn, phát nóng, phát lạnh, hoặc nóng mê mang, nhức đầu, miệng khô, tứ chi mỗi mẩy, ăn uống không tiêu.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói là 14 huôn, uống với nước trà.

Còn con nít một tuổi, uống một huôn, 2 tuổi uống 2 huôn, 3 tuổi uống 3 huôn.

Con nít mấy tuổi thì uống theo mấy huôn, tới 14 tuổi uống theo như người lớn đúng 14 huôn mà thôi.

Như bệnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

CỮ ĂN; e rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, thì mấy món đó chẳng nên dùng tới; nếu làm theo như vậy đầu bệnh nặng thể nào uống thuốc này vài ngày thì hết bệnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai cứ uống 3 huôn bổ thân thì bình an vô sự. Hãy nhìn cái nhãn ÔNG-PHẬT, hiệu Nhì-thiên-Đường mới phải là thuốc thiệt, kéo làm thứ giả, giá mỗi gói 0 \$ 10.

STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK

ĐẦU LỬA «HUÊ-KY»

COMET. — RÈ QUAT hay là SAO CHÓI.
Hiệu: COCK. — CON GÀ.
EAGLE. — CON Ồ.

Trở tại Hàng «HUÊ-KY» Standard Oil Company of New York

Đường d'Adran số 3, Saigon, và các tiệm Đại-Lý của hàng ấy khắp các nơi trong Lục-châu.

Khi nào dùng thử nó rồi thì chắc muốn dùng nó luôn.

TIỆM HIỆU THÁI-BÌNH

ở tại đường COLONEL BOUTONNET số 136
Ngang nhà giấy xe lửa Mytho và Biền-hòa
SAIGON

Tiệm tôi có bán đồ thứ hàng Tàu và hàng Bắc, cảm-châu, cũng-xà, lược-lông, vãn, nhò, xuyên, lảnh, vãn-vãn, có đủ thứ rượu Tây, bán sỉ và bán lẻ. Có đủ thứ bánh hộp, đồ hộp và đồ gia vị, thuốc hút và y-dược Langsa.

Liệt vị Tôn-bà cùng qui-khách trước khi lên xe, xin ghé lại tiệm tôi, hoặc dùng rượu giải lao, hoặc dùng café hay là điếm-tám mà chờ xe chạy, tôi đã sẵn sẵn chỗ ăn chỗ ngồi rất nên tinh khiết, xin đồng-bang chiếu cố, tôi cảm hội chẳng cùng.

MAI-VĂN-LƯỚC.

LÒNG BÁC ÁI

Năm trước các ông các bà có lòng bác ái, măng tin rằng bạn đồng ban-ta ở phía Bắc bị lục, thì kể ít người nhiều hiệp nhau hơn mấy vạn bạc, gửi đến cứu cấp cho người trong nước khi khốn đốn.

Đều ấy không ai ép mà nhiều qui như hơn to thương đồng-ban-rất trọng. Sử-ký ta mới ghi-lần thứ nhất.

Viết rất đáng khen, đáng khen!

Ngày nay tuy việc bảo lực đã quá, dân miền Bắc an cư lạc nghiệp sống miệt kỹ núi non số sộ, đất hốc khô rang

làm cho lửa phải hư hao. Tuy là không đến đời, song thường thường chẳng đủ no, nhiều người phải dẹp tình cha mẹ, bán con lớn nhỏ, cho nhón bớt miệng ăn.

Bởi vậy nên người xứ Bắc siêng làm nghề nghiệp, việc tư vải chuyên cần; ngày trước nghề dệt tơ thò, chớ ngày nay đã tấn bộ, làm ra lảnh, xuyên chắc tốt hơn đồ Tàu, lại chế ra nhiều kiểu lạ như: bằng, sa hột, the, lược lông, lược bông liêu, v.v rất nên đẹp đẽ.

Các môn ấy có trữ tại tiệm Nữ-công-Thanh của Madame Trần-quang-Nghiem tại chợ-mới Saigon đường Espagne số 82.

Vậy xin mấy ông mấy bà có lòng bác ái, hãy thương người khổ nạn, xin dời gót ngọc đến đó mà mua đồ chế tạo của nước ta; mấy ông mấy bà làm vậy thì đã giúp nuôi người mình mà lại sẽ mua được đồ đẹp đẽ, chắc chắn và giá rẻ.

Trong tiệm ấy có bán vở nhiều, sự bền chắc và giá thấp không đâu tranh lại.

XE HƠI CHO MƯỜN

Kính lời cùng chư qui-ông rỏ: Nay tôi có sắm một cái xe hơi hiệu BERLIER, 4 chỗ ngồi, 4 máy, sức mạnh mau bằng 12 con ngựa, xe kiểu tốt và sạch sẽ lắm, để cho mướn đi chơi bất kỳ xa hay gần tùy thích, hoặc đi Baria, Vũng-Tàu, hoặc đi Tây-ninh hay là Banam cũng được. Lục-châu chư quân-tử có dịp lên Saigon mà muốn nhân du các chỗ, xin hãy đến mà thương nghị giá cả với tôi, tôi sẽ

tính giá rẻ vô cùng, như muốn đi chơi xa, thì xin cho tôi hay trước.

Tôi mới sắm thêm một cái xe hơi hiệu Peugeot cũng 4 máy và 4 chỗ ngồi sạch sẽ lắm.

Nay kính.
NGUYỄN-VĂN-ĐÀU, dit Năm-Nhỏ
ở đường AMIRAL COURBET số 43
Ngang nhà khách-sang Nam-đông-hương.
SAIGON.

Lời rao

GRANDE BIJOUTERIE CENTRALE
Tiệm Thợ bạc
Nguyễn-văn-Giáo
hiệu THI-THỜ

Tiệm tôi khi trước ở đường Lesèbre, số 80, đã 20 năm, nay dời về đường Schroeder, số 13, tại chợ mới Saigon. Có bán đồ nữ-trang đủ kiểu theo kiêu thời, dùng về đám cưới đám hỏi rất đẹp. Đồ làm đã khéo, mà giá lại rẻ.

Ông Lê-văn-Vô

Là Lương-y cựu của Nhà-nước, học tại Hàng-lâm-y-viện bên tây (Alger) đã có coi cắt-nhà thương bên tây và Annam được 35 năm. Trị đủ chứng bệnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở Dakao, đường Paul-Bert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phủ-Kiệt.

Kính trình công Qui-vị đặng rõ: Tôi có lập tiệm khác Con Dầu băng đông và bán đông, con dầu thường và con dầu có số, hoặc ngày tháng. (Dateurs et numéroteurs automatiques). Qui-vị muốn dùng thứ nào xin làm được vừa ý, và sau tôi rất cảm ơn sự thiện thành tương ái của Qui-vị.

TANG-VAN-PHA.

XIN HÃY ĐẾN THỬ XEM... MAU LÃM! MÀ HẠT KỶ CANG TIỆM MÂY

Nguyễn-hữu-Sanh

Ở gần Gare xe lửa Cầu-ông-lãnh

Mây đã các thứ kiểu áo-xiêm quần, dài, và y-phục Âu-châu (paletot) theo thức thế. Có bán quần, vải-bò, tơ-lụa, kiểu mới bông-lạc. Lược-lông Bắc, Cầm-châu Tàu, cũng hàng Tây, hàng Nhật-bản, các màu sắc... Yếm, Nho, Xuyên, Lành (Trung-huê), Nhuộm Gia-dụng, thật tốt.

Thơ, tuồng, truyện quốc-ngữ bán sỉ và bán lẻ, văn vần! !

Nếu chư-qui-vị, muốn hỏi kiểu đồ chi, xin viết thư để:

Mme NGUYỄN-HỮU-SANH, 110, Quai de Belgique, Cầu-ông-lãnh, SAIGON.

Nhà in và nhà bán Sách

MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH 12 rue Catinat - Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ tuần truyện sách, có in các thứ thiệp mời đám cưới, thiệp tang, cũng các thứ thiệp đủ kiểu đủ cách, rất khéo rất đẹp, tùy ý liệt-vị, cũng có đóng bì sách nhiều kiểu nhiều màu hoa-hoè rất rỡ, có bán đủ các thứ sách và giấy mực cho học trò dùng. Liệt-vị muốn in vật chi hay là đóng sách, thì tôi lại làm rất mau mắn, và tính giá rẻ. - Kính xin Lục-châu chú-quần-tử có viết chỉ lên đến Saigon tiện đường xin ghé tiệm tôi, thì tôi rất cảm ơn và cũng vui lòng tiếp đãi.

Tuần Kim-vân-Kiểu in rồi hay làm trọn bộ. 0\$90 Huân-tử-cách-ngôn có sách cho trẻ em... 0 50 Lục-vân-tiền có hình hay lắm..... 0 60

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.

Cần khải

Bổn-quần rất khen rất kính Mme Vve Huynh-kim-Danh là đôn bà góa mà có tâm chỉ lo việc đại thương, một mình mà quản suất nổi một nhà buôn bán lớn như vậy, thiệt là nữ trung trường phu đó. Vay xin Lục-châu ráng giúp thêm cho người bán vững lâu dài đừng để làm gương cho phe nữ giới.

泰 TRÂN-LONG 裕

TIỆM ĐÓNG GHỀ MÂY

ROTINIER

Réparation de Raquettes

Rue Turc, n° 14

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 16 năm rồi, rộng có một nghề làm ghề mây theo kiểu Hồng-kông, ghề dài, ghề dựa, ghề ngồi lớn có nhỏ có, đủ thức đủ dạng rất khéo rất đẹp, có sửa vạt mây, đồ đánh trái lạng; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin Liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

TRÂN-LONG Cần khải.

NHÀ CỬ MICHEE.

L. CAFFORT kẻ nghiệp

Đường Catinat, môn bài số 32, 34, 36, 38 - Saigon

SÙNG BẮN CHIM

KHÍ GIẢI, THUỐC ĐẠN ĐU THỨ. Đồ phụ tùng săn bắn.

Xe máy đạp hiệu « ALCYON » và hiệu « SPHINX » (nhà Caffort đại diện cho hai hiệu này ở Nam-kỳ). Đồ phụ tùng xe máy đạp (là vỏ xe, ruột xe, đèn, ống thọc, văn vắn). ĐỒ NỮ TRANG, đồ trang lệ và đồ bằng bạc, đồng hồ đủ thứ, đồng hồ trái quít hiệu « LIP ».

Chuyên đo cổ, mé-dai, mé-dai-đồng cho người Annam dùng. Vàng đồ có giấy làm chừng 18 Carat.

GIA RẺ LAM. ÍT TIỆM BỊ KỊP!

Sẽ gửi vào Lục-châu cách MAU LẺ.

Hãy đọc bài này

Kính lời cho Lục-châu chú-quần-tử rõ Nay tôi có lập tiệm vẽ hình, bán thuốc: Nhị-thiên-đường và đồ tạp dụng, savon, khăn, thơ tuần truyện, sữa, thuốc hút, và đồ học trò dùng.

Nếu qui-ông qui-bà muốn vẽ hình hay là mua vật chi nơi tiệm tôi xin để như vậy:

MONSIEUR NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN.

Dessinateur commerçant,

GIA-ĐÌNH.

Người thợ vẽ này là professeur Nguyễn-vân-Tinh diplômé de l'école de Dessin de Giadinh, vẽ đã hay mà khéo lắm.

Giá tiền vẽ hình:

Vẽ nửa cái (buste) 0m50x0,60 7\$00. Vẽ nguyên hình — 0m80 1m00x13\$00. Vẽ sơn thủy hoặc yết-thị bình trong truyện thì xin gửi thơ thương nghị. Thuốc Nhị-thiên-đường thì tôi cũng bán y giá như tiệm cái.

Nay kính,

實業要論 THIẾT NGHIỆP YÊU LUẬN

Về cách nuôi heo

(Tiếp theo)

Phàm nuôi heo mà muốn cho heo mau lớn, thì chẳng chi hơn cho bằng chọn giống. Hiện trong lúc này bên Âu-Châu người ta tìm cách đổi giống rất hay, như loài thực-vật (植物) thì chiết cây tiếp nhánh rất tài, còn loài động-vật (動物) thì lại thay giống đổi nòi rất khéo, chọn giống đực cho thiệt tốt của các nước đặng về mà cho phối hiệp với giống cái trong nước của mình, cho nên những thú vật bên phương Tây loại nào cũng mạnh mẽ mà lớn con.

Nếu nay mà ta muốn nuôi heo thì cũng nên bắt chước theo người mà đổi giống. Hiện trong lúc này chẳng có heo nước nào tốt cho bằng heo bên Mỹ-quốc, vì cũng nhờ lúc trước, họ hay tìm giống heo đực tốt của các nước đặng về cho phối hiệp với heo cái của họ đã nhiều năm rồi, cho nên ngày nay mới được giống heo hùng vĩ như vậy.

Mà nay nghe lại thì bên Trung-quốc họ cũng đã lo phương thế đặng đặng giống heo đực bên Mỹ-quốc về mà cho phối hiệp với heo Trung-quốc, ngày nào mà họ làm được việc rồi thì cái mới lợi ấy chẳng kể sao cho xiết được.

Nay ta há chẳng biết học theo cách đổi giống như họ vậy đặng tìm lấy giống tốt mà nuôi sao? Vả lại heo bên phương Tây có con nặng nổi đến 7 trăm ngoài cân, heo

xứ ta đây có được vậy chăng? Tôi thường thấy lời miệt Bà-diêm có một ít người đã đem được giống heo bên phương Tây về mà nuôi rồi, song mấy vị ấy bắt quá nuôi một vài con mà chơi vậy thôi, chớ chưa nghe nói có ai quyết chuyên môn cho ra thiệt nghiệm. Nếu nay mà có ai muốn làm thử thì hãy lên tại Bà-diêm, tìm mua cho được một ít con đặng về mà để giống, lần lần nó sanh sảng ra được nhiều thì có lo chi là không có giống tốt.

Nhưng mà, người nước ta tự có chí kim, việc nuôi heo thiệt là thật cách, vì thường những heo nọc thì hay dùng toàn là heo con mới có ba bốn tháng vậy thôi, như thế thì nó có đủ sức đâu mà làm cho heo nái đẻ ra heo con mạnh mẽ và lớn con cho được.

Phàm nuôi heo đực mà muốn để làm heo nọc, thì ít nữa cũng cho được 12 tháng sắp lên, nó có đủ sức mạnh, thì sanh ra heo con mới được hùn trắng.

Như bên Trung-quốc mới đây có lập một hội gọi là Chưởng-Thực-súc-mục công-ti (種植畜牧公司) có mua 1 con heo đực ở bên Mỹ-quốc đặng về, lúc mới đặng về thì cân nòi có 15 ki-lô mà thôi, mà nuôi có 7 tám tháng, cân đặng tới một trăm 7 mươi ngoài ki-lô. Xem coi, giống heo tốt và nuôi cho nhâm cách, thì nó mau lớn là dường nào, mà rồi ta được lợi là thế nào?

Cho nên hễ có nuôi heo thì phải lấy sự chọn giống mà làm yêu-vụ.

Trong xứ ta đây cũng có nhiều giống heo như là: Heo cỏ, heo

lang, heo Hải-nam vân vân... Nhưng mà có một giống heo Hải-nam thì tốt hơn, song xét lại chớ kỳ thì cả thầy cũng chưa đủ chi mà cho là giai-chương (giống tốt). Vì heo trong xứ ta phần nhiều thì lưng gầy, mình tròn, bụng sà sà xuống đất, mỏ cụt, cần vắn, da mỏng, mỡ nhiều thật ít, dễ rãng mỡ, chớ khó nuôi mà dễ dành như heo bên phương Tây vậy được, mỗi khi sanh đẻ cũng ít con hơn heo phương Tây, thế thì ta phải lo phương mà đổi giống.

Cách lựa heo thì một là: Minh nó phải cho dài, bụng cho lớn mà tròn, lưng cho ngay thẳng, đừng cho bụng sà xuống đất, chớ vai và lưng cho rộng, vì hễ chớ vai và lưng đặng rộng, thì cái phổi nó được thông thả, huyết khí nó dễ mà vận động, được vậy thì nó mới mau lớn và mau mập. Hai là lông nó phải cho nhu nhuyễn, chẳng nên dày quá mà cũng chẳng nên thưa quá, hễ heo dày lông thì nuôi lâu lớn, mà thưa quá thì nó lại cảm nhiễm phong sương, ắt hay sanh bệnh.

(Sau sẽ tiếp theo).

Tân-châu, NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

南州 NAM-CHAU 農實論 Nông có thiết luận (Tiếp theo)

Mỗi lợi canh-nông thiết-nghiệp, tôi chắc lấy tiếng làm tài-khôn mà nghị luận xưa rày. Theo nghề thương mại, lời tục có nói: Một trăm người bán một vạn người

mua, giữa thương trường ai mau tay lạ miệng, thì đảng phần ích-lợi, chẳng lựa là bạn đồng-ban, hay là người ngoại-quốc, khi nào muốn sanh việc lợi cả thế, thì... càng đồng tay về nên zêu, lựa phải để người Nam mà xỏ kẻ Bắc (Khách-trú) mà làm ra tưởng ganh-gét cam-lam, cho người thực-giã nĩa cười rãnh hẹp-lương.

Nhưng việc công-ích hướng chung của quê hương ta, ngày nay muốn đem công lợi cạnh-nông về, thì khách-trú đã thâm canh cò đố, đứng chặn ngoài thương-trường, quốc-dân ta muốn tranh cạnh mỗi lợi cùng người, vì chẳng khác đem trứng mà chơi đá. Nếu buổi này quốc-dân ta muốn hiệp-thương về phần lúa gạo và đồ, vật-sáng nguyên-chất của xứ mình, trừ cái nghĩa xã-hội của mấy ông Điền-chủ phú-hào ra, thì bực tâm thương tư bản cõi Nam-châu ta đây không thể nào mà chen lấn lợi-quyền cùng khách-trú cho vẹn.

Thế thì mấy ông quảng-nghiệp xứ ta chủ-nghĩa về phần hiệp-bản, dựng nên một hội cốc-thương « Việt-Nam-canh-nông-lông-cuộc » đường ấy quốc-dân ta mới có chỗ mà chung-cộng đều ích-lợi. Lời ngạn-ngữ rằng: Có chường nan miuh (một tay về cháng nên kêu). Văn tri-thức 1 người thì có chường, báng hiệp đảng phần đồng, chung tri-thức lại thì việc tấn-hóa công-ích biết là chường nào.

Nếu người bản-quốc ta ngày nay để lòng mà thương xót tới cái lợi-quyền của quê-hương, chung ý-thức lập nên cuộc hiệp-thương gom cốc-bản của ta mà dựng nên một tòa canh-nông-lông-cuộc, đem sáng-vật của ta về mà thông thương cùng ngoại-ban, cho ba triệu đồng-bào cõi Nam-Châu ta ra vào chốn thương-trường mà vận dụng đều ích-lợi, cho khỏi tay khách-trú khi bực mà kêu báng A-nam-chảy.

Lựa phải: Sớm mai nói tranh thương, mà thương-quyền vào lưng Âu-đô; chiều nói tranh lợi, mà mỗi lợi vào túi China.

Hằng như bạn đồng-ban biết thương xót mỗi lợi của mấy triệu đồng-bào ta, muốn vạch lưng Âu-đô, móc túi China, mà lấy của của ta lại, hưởng chung cùng

nhau, thì trước hết hiệp đồng sự kiện-thức, rồi sau mới: *ước đồng tâm, thông cốc-bản*, kẻ đó: *thiết thương-chức, lập thương-trình*, xin cùng Chánh-phủ đăng thi thố thương quyền cùng người, (khách-trú) chẳng sợ chúng ta trên có ơn Chánh-phủ, *hợp-bộ-phông-bi*, dưới thì có chúng tri, *cốc-bản- hiệp đồng*, làm nên 1 cuộc thương-quyền nơi giải đất Viễn-dông này, ngõ đáng vui lòng hai kỳ (Nam-ký Bắc-ký) Chánh-phủ, cứu mấy triệu đồng-bào đang trầm luân nơi thương-trường của khách-trú. Nam mô cứu khổ cứu nạn, quan thế-sâm Bồ-tát. Thi ơn tế độ của mấy ông quảng-nghiệp của đảng thương-lưu (bên thì hiệp tư-bản, bên thì rõ lợi-quyền) đó là Phật Bồ-Tát. Đường ấy: chẳng nói tranh thương mà thương-quyền vững chắc, chẳng nói tranh lợi mà công lợi đầy về.

Trước đây (1907) người bạn lành của tôi biệt hiệu là Phú-viên-thập-bác cũng nóng lòng đều ích-lợi hướng chung của quê-hương ta về lợi-quyền cốc-bản làm ra một cuốn sách thương mại lúa gạo kêu là Tâm-bổn-mê-thương, lấy làm sót sáng chỉ về đều nỡ mang đến địa, chúng hưởng lợi quyền, lời lời châu ngọc, hàng hàng gấm thêu, lưu tâm tổ về trời mây năm trời, đại để thi quốc-

dân ta lợi-quyền chưa chung thiệt nghiệp, điển địa chưa đồng mở mang. Bây giờ coi kỹ lại người bạn lành của tôi xách cái túi hầu không nơi mà cầm.

Tôi cũng lược rút những lời đó chung về sự lúa gạo, phần lợi hại của đồng-bào ta hiện tại đây, đem vào báo-chương ngõ thấy lòng dạ của người, có công một vài trong xứ sở.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-RỪ-THỨC.

教育論
Giáo dục xác luận
(Tiếp theo.)

Hiện nay các nước văn-minh, nhà học nhà hiệu như rừng, mỗi thôn mỗi ấp nơi nơi đều có sảng, Chánh-phủ lại hàng ngày đề ý chăm nom lấy sự giáo-dục cho được phổ thông, lo lần ếp ủng quốc-dân học hành, bắt cầu là trai hay gái, hề người nào học được tác nghiệp rồi thì lại coi theo tài nghề mà trực dụng, nhờ vậy quốc-dân mới nong nã học hành, không trách chi là không mau tấn hóa được.

Còn như bên Nhật-bản, những dân hạ

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

đang chỉ lưu, nào là cu-li xe-kéo, nào là nô-bộc tới-đời, đầu cho làm việc lao lực cả ngày, cũng chẳng có người nào mà không có cuốn sách hoặc nhật-trình để dành trong túi, hề làm việc thì thôi, báng được rãnh tay một chút thì đã lấy sách hoặc nhật-trình ra mà đọc, *chớ* không hề để cho mắt một phút đồng hồ bỏ không vô ích. *Nghĩ coi*; dân như vậy mà không khéo không khôn, không phát minh sao được.

Oi! Ló mắt trông ra hoàn-hải, hồi đầu ngõ lại cô-hương, thấy cái trình-độ của dân-tộc nước ta ngày nay đây mà xót mà thương, mà buồn, mà thẹn. Đã sanh ra trong lúc này, ở tại đất này, ăn uống vật dụng cũng đời này, mà chưa chịu cải lương tập tục theo đời này, cứ họ học cù thói xưa, quen ngủ sớm dậy trưa, giáo-dục 10 phần chưa được một, vậy thì không trách chi là quốc-dân phải khôn đôn quê mùa. hăng bị khách Kiêu-cư họ dè ẹp.

Nghĩ coi Âu Mỹ hai châu, nước nào cũng vậy, nhà học nhà hiệu lập ra rất nhiều đẳng-cấp, từ tiểu-học cho đến trung-học, từ trung-học lên lên cho đến cao-đẳng đại-học, tính ra cho hết trong nước học hiệu chẳng biết bao nhiêu, mà còn không có chỗ cho đủ mà chưa cho hết học trò thầy. Huống chi trong nước ta đây, nhờ ơn Mẫu-quốc hết lòng cần mẫn lo khai hóa cho dân, lập học hiệu cũng đã nhiều, mà quốc-dân ta ít hay vụ tác đến, không lẽ người phải mở ruột má nhét vào cho, rất đời là có bấy nhiêu sơ-đẳng học-đường mà còn ít ai chịu để ý cho làm, huống chi là chỗ cao-đẳng học-đường, thì làm sao mà dám ước trông cho đến cái địa-vị ấy được.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHUYÊN-SÁT.

Điện-báo

Mặt bình Pháp

Tin bữa 21 mai

Bình Đức tới đánh Labovelle bị Pháp

đuổi như chơi. Phía đông-bắc Moulin-Laffaut, ta đoạt được một ít hầm giặc.

Đức trước hẳn trái phá lớn, cũng xạ độc-khi rồi lại muốn ào đến mà đánh với binh ta đóng ở phía đông Hurtebise cho tới phía bắc Sancy. Song phần nhiều thì không tới được một bước; có tập thì xáp được gần binh ta, song cũng phải bị phá tan. Có phía đông bắc Cerny thì binh Đức đoạt được của ta vài trăm thước đất mà thôi.

Mặt bình Anh

Anh chiếm được gần 2.000 thước đất của nghịch chạy từ Fontaine-les-Croisille cho tới Bullecourt.

Trọng ngày 21 Mai, Anh được hơn Đức: đã làm cho hao binh nghịch mà lại còn bắt được tù.

Anh hạ được 8 chiếc phi hoàn nghịch. Bốn chiếc của Anh thiếu.

Mặt bình Ý

Nơi trũng Veduggia còn chiếm thêm đồn lũy của giặc nữa. Binh nghịch đánh đánh đều bị ta đuổi chạy hết. Chiều lại

Đức thổi lùn binh, mà bắn trái phá vào mấy hầm ta đã thâu được Bản thiệt cũng ở song không làm chi ta được.

Ta thâu được súng đại-bác cùng súng liên-tính rất nhiều.

Phía đông Gorizia ta vào được hầm giặc mà bắt đến 254 tù.

Ở Trentin, Đức tấn binh không đặng lợi.

Chiếc tàu Colbert bị đắm

Chiếc tàu Colbert bị chìm bữa 30 Avril, 50 người chết đuối.

Huê-kỳ cho binh qua giúp

Chánh phủ Huê-kỳ sai quan Đô-đốc Pershing cầm một đạo binh qua giúp Pháp-quốc lập tức.

Lại còn mới lập chín đạo binh cũng để qua giúp Pháp-quốc thêm nữa.

Mặt bình Nga

Pháo-thủ Nga đuổi được một toán binh Đức phía đông Kalucem.

Phía đông Koverka và phía bắc Bitlis, Nga cũng có đánh tan binh nghịch.

**Thuốc hút
hiệu
CÀ-LÔP**

(TRAI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hỏi mua thường lắm.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trụ mà thôi.

遼東合群積聚公司

Hội Tư-cấp

PHƯƠNG VIÊN-BÔNG

(Tiếp theo)

Hùn vốn, phiếu căn-kiệm

Hội hùn vốn và căn-kiệm là một Hội có đủ các người biết tiết-kiệm hiệp lại làm lập ra, để hùn tiền của các hội-viên...

Nếu như có hội-viên nào muốn tính riêng một mình thì có hai điều hại: Một là hội-viên ấy thấy góp từ đồng, từ cát, góp tháng góp năm cho đến mười...

Nếu như kẻ ấy còn muốn kiếm-cần nữa ắt là phải đến kho căn-kiệm mà gửi bạc, như mà kho căn-kiệm không chịu thấu nhiều, được 1.500 quan tiền thì thôi thấu nữa. Mà để bạc vào kho rồi, chẳng phải lấy hết ra một lần được.

Hội muốn tránh việc tình-tệ ấy nên mới lập thế hiệp hùn ham căn-kiệm đặng cho dễ hành-sự.

(Sau sẽ tiếp theo)

N.C.M.D

Xin khán quan lưu ý

Bản-quán kính tổ cho liệt-vị khán-quan hay rằng, từ rày sắp lên như vị nào có gửi thư cho Bản-quán, hoặc muốn hỏi điều chi, hoặc muốn mua nhật-báo, xin hãy để chữ ở và tên họ cho rõ ràng, thì Bản-quán mới hồi âm cho, chớ ký tên huây huáy, lẫn quần liểu quiểu như vậy thì Bản-quán biết ai mà biện cho ra được?

Luôn dịp Bản-quán cũng xin tổ cùng một vị khán-quan nào đó, ở tại Cai-lậy, gửi thư cho Bản-quán, thư đề ngày 6 Mai 1917, mà xin một tờ Nông-cổ số 10, rằng của mình đã mất. Thiệt Bản-quán đã sẵn lòng gửi tờ thiếu ấy mà chăm cho ông cho đủ số, ngặt vì thư gửi thì có, mà tên ký thì không, nên vậy thì Bản-quán biết ai mà gửi bây giờ? Nén nay Bản-quán phải rao vào đây mà cho hay, như vị nào có gửi cái thư ấy mà quên ký tên, thì xin gửi thư khác cho Bản-quán hay, Bản-quán sẵn lòng gửi tờ Nông-cổ số 10 mà chăm cho ông lập tức.

BẢN-QUÁN cần cáo.

LUẬN VỀ CÁCH TRỒNG ĐU-ĐU-TIA Tại Nam-kỳ

Bản-quán đã tiếp được nhiều thư của khán-quan trong Lục-châu gửi đến hỏi thăm về cách trồng đu-đu-tia cùng sự ích lợi của nó là thế nào? Từ ấy đến nay Bản-quán cũng lưu tâm tìm tòi cho ra cái phương-châm cho thiệt nghiệm rồi sẽ ấn hành.

Rất may thay! Mới đây bản-quán có tiếp được một cuốn sách dạy về cách

trồng Đu-đu-Tia của quan Quân-Lý phòng canh-nông Nam-kỳ, có lòng rộng rãi gửi cho Bản-quán, nên Bản-quán vội và đăng lên ra đây cho chư khán-quan nhà được.

I. - Mùa trồng.

Trồng đu-đu-tia thì phải bắt đầu mùa mưa mà trồng, nội trong kỳ tháng Mai, mà có khi trời mưa sớm thì cuối tháng Avril.

II. - Đất hợp.

Phàm hết thấy những đất tốt, nước không ngập tới, thì đu-đu-tia lên thành mậu.

Đất cát (đất xám và đất giồng) thì trồng cũng đặng, nhưng mà phàn bỏ cho đặng kũa phân.

III. - Cách trồng.

1° Nhà nào trồng theo nhà này xung quanh chỗ ở. - Cách trồng như vậy xem ra trong Nam-kỳ dễ làm nên việc, mà chẳng tốn nhiều, lại như là đến lúc hái trái thì đơn bà con nít làm xấp cũng đặng lợi công.

Trong làng trong xóm thì chẳng những là nên trồng theo xung quanh tư thất mà thôi, song lại còn đất nhà việc, nhà trường cũng nên trồng luôn nữa. Như vậy thì dễ lập cho học trò nó quen theo nghề trồng trái này, là nên trồng ít ít xung quanh các nhà học, để cho chúng nó sáng sóc.

Nói rút chung lại hết thấy những đất trong làng mà hoặc có bỏ không cho cỏ mọc hoang thì nên trồng đầy những đu-đu-tia là giống ăn đặng nhiều năm, lại cứ rụng hột lấy mà sai-h sang ra.

2° Trồng xen kẽ lộn theo các giống khác người bốn-quốc có trồng. - Như việc trồng hân hoi, thì đu-đu-tia phải trồng theo như giống cây ăn lâu năm, hoặc ít nữa là hai năm, chớ chẳng phải như giống ăn năm một.

(A). - Theo đất cao hay là đất im mà thiệt ráo nước và khỏi nước lụt, trồng đu-đu-tia lộn với khoai lan, khoai môn cũng đặng, nhưng mà với khoai mỡ thì không đặng, vì dây nó bò lộn đu-đu-tia, phải trồng dang ra cho đặng rộng, năm thước lấy vườn vức.

英雄本色 Anh hùng bốn sắc

Nga-quốc nữ-anh-hùng

Bên Nga-quốc binh-hấp nghiêm nhạc lâm, chẳng cho đám quân-xoa đứng vào vòng tướng-sĩ. Nhưng vậy mà một hai khi đức Hoàng-dê giáng chỉ xuống thì mới có người má phấn nháy vào quân ngũ được.

Những đất nào mà trồng bắp lộn với giống khác, giá tỷ đất đỏ Bà-rja hay trồng bắp xen với Bông vãi, thì lộn đu-đu-tia vô nó cũng chịu. Còn như đất miệt vườn phía Tây cũng trồng, hoặc trước hoặc sau khi rã lức thì trồng đu-đu-tia không chịu, vì đất ý nó không tằn phát đặng.

(C). - Trồng xen với các giống đậu, như đậu xanh, đậu trắng, đậu nành, đậu phụ, thì trồng như là lúc ban sơ, là nội trong ba tháng đầu mới trồng đu-đu-tia, bởi vì nếu để muộn thì tàng đu-đu-tia che rạp và mất phải đi xuống mà hái trái có khi đậu nó nở nang cùng trở bông trái thất thường. Trồng đu-đu-tia lộn với các giống đậu ấy, thì phải trồng vườn vức ba thước, còn đậu phụ trồng theo hàng vườn vức cách nhau bốn thước, mấy hàng bla cách xa hàng đu-đu-tia bấy nhiêu, vậy thì chẳng giữa hai hàng đu-đu-tia trồng đặng năm hàng đậu.

Trồng cách này thì tiền tốn phí dụn đất và vun quén lại chia ra cho hai thứ cây trồng, vậy nên mỗi thứ cũng nhẹ bớt vốn. Đậu xanh, đậu trắng và đậu nành là giống ba tháng, còn đậu phụ trồng thì bốn tháng.

Mỗi kỳ hái hay là bốn đậu rồi, thì cây dây lá rờ và vô gì cũng đều chôn hết xung quanh gốc đu-đu-tia mà làm phân thêm thì là hay lắm.

Cách trồng riêng. - Như trồng riêng một mình giống đu-đu-tia không, thì trồng vườn vức hai thước năm cũng đặng như vậy thì một mẫu tây trồng đặng một ngàn sáu trăm cây, nhưng mà thường thường cách trồng đu-đu-tia như vậy không đặng lời cho lắm. Song phải tỏ cho biết rằng miệt phía tây, hai bên bờ kinh lớn, đất thường tốt mà háy còn bỏ hoang thì cũng nên trồng.

(Sau sẽ tiếp theo)

phải bị trượng tích, không thể thoát thân được. Đã vậy mà lại tổ trong một cái chợ đứng bị lửa cháy. Lúc nguy-cấp, tướng-sĩ đều lấy mắt nhìn nhau, không ai dám xông vào mà cứu quan Lãnh-binh. Nàng Xê-oa thấy vậy không an lòng, bèn lướt vào nơi lửa cháy, áo soạt, kiếm được thầy cha, công chạy về vòng quân mình, chừng coi lại thì quan Lãnh-binh đã tắt hơi rồi. Lòng can-đảm và hiếu-nghĩa đường ấy có đáng ghi vào thanh-sử chăng? Đường ấy có phải là nữ-anh-hùng chăng?

Cũng còn nhiều tích nữ-anh-hùng khác nữa. Có Bi-ê-to-vet-ka-gia (Bicloverskaja), cha đặng cầm binh, con làm lính tình nguyện theo ra chiến-địa. Lúc nọ, đang hân-chiến cùng Đức-tặc, cha bị đạn té nhào, máu ra lai láng. Nàng Ka-gia, thấy vậy, không nhúc nhát chút nào, a vào ôm thầy cha, vật chạy ra khỏi nơi đạn-pháo. Nếu chẳng có Ka-gia, thì cha nàng đã bị tử-trận rồi còn đâu! Ấy mới cho là trung hiếu lưỡng toàn.

Lại một khi kia nàng Ka-gia theo binh thám thính, nàng tìm được một bộ máy

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm tho diệu dàng chẳng có thứ nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi

giấy thép nói của quân nghịch giàu trong một vụ lúa để dâng mà thông tin cho nhau. Tướng-sĩ thấy đều khen ngợi vô cùng, Chánh-phủ lại bang cho Tam-đàng khuê-bà Saint-Georges.

Đền-bà mà cảm thương lên ngựa thì có cô Cô-cô-xê-ôa. (Kokoviseva) Từ cuộc chiến-tranh nảy khởi ra đến giờ, nàng Cô-cô theo mã-kỵ mà đi dò thám tình hình tặc-chúng, ra nơi hiểm-yêu mà chỉ chằng nao. Nàng đã lập nhiều đại-công, nay mới được tặng thưởng khuê-bà Saint-Georges.

Chớ rằng việc nước một nam-nhi? Nhược-chất anh-hùng cũng có khi! Luật nước dầu ngãng đường đạn-pháo, Cứng nhiều can-dảm thảng tu-mi!!

Nini

大法禮儀 Đại-Pháp lễ nghi

Tướng đi-đường phải cho phân biệt

Người mà bề trong được ôn-hòa thuận-hậu thì tánh-nết dịu-dàng, đằm-thắm coi phải tướng trâm-anh, đài-các. Mà cái tánh nết đó coi rất phân biệt với cái tánh-nết của người tâm-chí lăng-loàn. Tánh-nết trang-hoàng, chẳng phải tự-nhiên cha mẹ sanh ra mà có, chẳng phải tại nhà giàu sang mà có, cũng không phải vất tiền mà mua được, trẻ nào lúc còn đương nhỏ giữ đức-hạnh tốt, không hoang-dàng hỗn-đầu, ít ham chơi, nhiều cần học, lớn lên thì được tánh-nết tốt. Hệ được vậy rồi, dầu đi đứng, dầu nói-năng đều hành-chí, cũng là được khen và mến cả. Được vậy rồi, dầu cho mặt mày xấu xa, cũng thương được, vì áo quần tề-chỉnh, vừa vụng, tay chơn sạch-sẽ. Đã vậy, lời ăn nói thanh-tao nho-nhã, mở miệng ra thì mượn lời nói của Thánh-nhơn, chẳng hề dùng một tiếng thô-kịch lố-mắng của tiểu-nhơn dùng.

Người mà thoát khỏi được thường-tình rồi, ác không ưa đều hạ-tiện, ưa có một đều làm phải, làm khéo, làm khôn. Tư-trường nào rộng, lời luận nào hay thì kẻ ấy chịu ngay.

Người vậy thường hay lo xa, xét xa, ít hay làm quấy, nhiều khi phải nhún-ăn mà giúp-dỡ cho kẻ nghèo-nàn, khốn-nạn. Về việc giao-hữu thì không ai trách móc được, đã đem hết lòng dạ mà ở cùng băng-bối, lại còn giữ tiếng nói cho nhằm điệu phải thời nữa.

Ông văn-nhơn Bazin có nói « Chàng biết có chi hề thấy người tánh-nết hòa-huẩn, đằm-thắm thì đã thương rồi. Vừa thấy mặt thì đã đem lòng thương rồi. »

Cũng mặt, cũng mày, cũng loại ta, Kẽ sao thấy ghét, kẽ thương cả ??? Thương vì đằm-thắm, không, vì xấu, Cũng mặt, cũng mày, cũng loại ta.

TRẦN-PHÁT-VĂN.

女界鐘 NỮ GIỚI CHUNG (Tiếp theo)

Làm người mà muốn cho hoàn-toàn việc phong-hóa, ra vào cùng nhơn-loại, mở mang đều công-nghĩa thì trước phải từ đạo hôn-nhơn mà ra. Đạo hôn-nhơn học-thức gồm đủ rồi, một là giúp đỡ, hai là dạy con; chị em ta muốn mở mang cho em trẻ ngày sau, về phần giúp đỡ cho trọn đạo hôn-nhơn, thì chỉ chuyên phần nội-tắc, (công, ngôn, dung, hạnh), muốn dạy con trẻ thuộc anh-hài, thì phải chuyên chú về phần « gia-đình giáo-dục ».

Việc nên hư quan-hệ cho dân-đoàn, phần nhiều bởi nơi gia-đình giáo-dục. Vừa con trẻ năm ba tuổi, thì nào cần đã trình một hai phần ý-thức rồi, thuộc ấy tinh-thần của con trẻ dường giá sạch, tuyệt trong, nên dễ phân cảm-nhiệm, lời tục có nói: Gân mực thì đen gần đèn thì sáng. Huống con trẻ thuộc anh-hài, thì là quen niềm đức mẹ hơn là nghĩa cha, cho nên phần giáo-dục trách-nhệm đều về phần mẫu-huấn.

Nhưng nhơn-tình mắc những tập quen, rồi không dè đạo làm người hãy còn có một phần rất cần kíp của đạo làm người

phải học cho thiết nghiệp, dựng mở mang cho dân đoàn lớp sau, thì trước không học nghề thì cần kíp cho bằng học làm cha với làm mẹ;

Chị em suy cho chín coi có phải trong thế-gian này nếu mỗi người đều bỏ phần trách nhiệm làm cha mẹ, mà chẳng chịu cố đến mấy cái khối thịt anh-hài, mặc tình buông lung theo tánh cảm-nhiệm của nó, thì khắp cả thế-gian ấy, liền thành một cái cảnh tượng giã-mang không sai.

Vậy nên làm cha mẹ trước phải tu đẽ ý về đạo dạy con cho lắm. Thế thường nhơn đạo trước mắt đây, ai ai cũng nong công mà học phần bách ban kỹ-nghệ, trước cơ-xảo khắp cả toàn-cầu đang ông thì học sĩ, nông công, thương, đang bà thì học công, ngôn, dung, hạnh, chẳng có một nghề nào mà chẳng học, duy có cái trường học làm cha mẹ trong thế-gian chưa có, tôi cũng thường khi sẽ lên thừa nhân mà hỏi thăm chuyết-phu của tôi vì sao phần giáo-dục mà còn thiếu ấy vậy, kia như bực Đế-vương là quyền cao trước cả trong thế-gian, khá lấy sống người, khá lấy thác người, mà háy còn Thái-sur Thái-phó Thái-bảo đang học đạo làm vua mà trị dân, còn người muốn làm quan, thì trước phải học tài năng về phần chánh-trị, muốn làm thầy trị bịnh, thì cũng phải học y-lý cho thông, đầu nghề nào thì trước cũng phải chuyên môn rèn tập mà sau mới nên. Huống đạo làm cha mẹ, suy trong ngũ luân, là một đạo rất trọng thể cho nhơn-quần, quan hệ về phần phong-hóa, mà sao người lại không để ý, chẳng biết bởi cơ nào? Chuyết-phu tôi trả lời rằng: Thánh-hiền xưa lập giáo mà dạy người, mỗi môn đều có đặc đũa về đường tấn-hóa, Kia như Thi, Thơ, Lễ Nhạc cùng là phong-hóa cách ngôn, tuy chẳng dạy chuyên môn chớ háng để ý rằng vì mẫu chỉ ư đức, vì phụ chỉ ư từ, (làm mẹ phải giữ đủ phần đức-hạnh mà dạy con, làm cha phải giữ đạo từ hòa mà khuyên rằng trẻ) và đạo vua tôi, cha con, vợ chồng, anh em, bạn tác, sách vở lưu truyền, trong đó có lưu ý mà dạy dỗ biết là muốn ngăn nào, đại để chỉ về phần phong-hóa tất cả, song đời xưa việc chánh

trị trong ngũ-luân cùng đạo người nưt thiết đều lấy cái cường-quyền mà chuyên-chê, cho nên thường hay vua hiếp tôi, cha hiếp con, anh hiếp em, chồng hiếp vợ, khôn hiếp dại, lần lần mà ra lẽ tự-nhiên.

Vốn đời xưa tuy là đời văn-nhược, song sự cướp dạnh loạn-ly bằng năm, cho đến đời con giết cha, tôi giết vua, bởi ham chút quyền-lợi, mà làm cho luân-thường điên đảo, nên Thánh-hiền lập lời mà dạy rằng: Quân bửu bất minh, thần bất khả dĩ bất lương; phụ bửu bất từ, tể bất khả dĩ bất hiếu (vua dầu dài tôi, có chớ chẳng minh, thần làm tôi chẳng khá trái đạo thờ vua; cha dầu ở với con chẳng lành, phận làm con chẳng khá ở với cha mà làm đều bất hiếu). Lời ấy để truyền ra, mà rằng dứa loạn thường, ngăn người oán nghịch, nghe vào tai, ai làm vua mà không tra, ai làm cha mà không chịu, nên thường nắm chặt cái chủ nghĩa mà dài tôi con, rồi cái phận sự làm vua cha đều quên lửng, chẳng phải thánh-hiền dạy người mà còn sót.

Nhưng phải biết, đạo nào thánh-hiền cũng lấy bực thích trung mà dạy người, cho nên đạo làm cha mẹ mà muốn cho con thờ mình có hiếu thì trước kể từ ngày con trẻ vừa biết ăn biết nói biết đi biết chạy rồi phải đủ phép dạy dỗ nó về phần lễ nghĩa trong gia-giáo của mình, hầu đến 7, 8 tuổi thì là cho vào học-đường mà tập luyện, đến ngày trưởng thành rồi, thì là tài năng đức nghiệp gồm đủ. chừng ấy dầu ép nó bất hiếu nó cũng không làm, huống sự bất hiếu này, là một điều, thiên hạ sĩ nhực, có câu rằng: Chường qua đất qua chường đậu đất đậu, là vậy đó. (trông dứa thì đừng dứa, trông đậu thì đừng đậu, nào có mất đi đâu.

(Sau sẽ tiếp theo)

Mme NGUYỄN-TỬ-THỨC.

NHÀN ĐÀM

Có ba người kia tên là: Đông, Nam và Bắc, kết làm anh em bạn với nhau, thường ngày hay tới lui làm thi gầy tiết.

Ngày nọ Bắc, Nam tới nhà Đông, Đông hỏi vợ dọn tiết và phải đi mua cho được rượu Cognac hiệu Dejean vì biết thứ rượu ấy ngon lắm, điệu dàng dễ uống.

Khi tiết đã dọn rồi, Đông liền mời Bắc và Nam vào tiết, ba người ngồi lại uống rượu nửa chừng, Bắc mới khởi sự rằng: Xưa nay có chi vui cho bằng thi với tướu, nay anh em minh đây, có tướu mà thiếu thi thì khó coi lắm. Nam nghe Bắc nói thì tiếp rằng: « Phải chớ, nếu rượu mà không thi, sao cho có thú vị, chỉ bằng anh em minh, vừa uống vừa ngâm thì mới vui cho. » Bắc Nam nói vừa dứt lời, Đông liền đứng dậy mìn cười mà nói rằng: « Xin hai em hãy ra đề-mục. » Khi ấy rượu cũng đã xoàn xoàn, ngời nghĩ không ra đề-mục, ngó xuống tiết thấy bầu rượu liền ngụ đề rằng:

Uống say thơ.

Rồi lại nói: « Ngày nay tôi là chủ tiết, thi câu phá đề tôi ngâm. » Bắc Nam chịu. Đông mới ngâm rằng:

Uống rốc bầu này biết mừc thêm.

Bắc tiếp ngâm rằng:

Bữa này say chắc phải say thêm.

Nam nghe Đông Bắc ngâm dứt rồi, ngời nghĩ một quá, không biết làm sao, cũng thế phải ngâm câu chuyện rằng:

Bồn ta càng chén e buồn cớ.

Vợ Đông trong bếp chạy ra, vừa nói rằng: « Ba người đã ngâm ba câu rồi, còn câu kết xin để cho tôi ngâm với, vậy mới gọi là cử gia thi tướu cho chớ. » Ba người ừ chịu, chị ta liền ngâm rằng:

Xin thỉnh luôn ra khỏi mừc thêm.

O-môn, N. T. C. tự Quốc-phủ.

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

南坊時事 Nam-kỳ thời sự

Giá lúa giá bạc

Mỗi tạ 68 kilos chớ tới nhà máy từ 2\$05 tới 2\$10.

Table with 2 columns: Bank Name and Amount. Kho nhà-nước 31.30, Hàng Đông-dương 3.30, Hongkong Shanghai 3.26, Chartered Bank 3.25

Saigon

Mày là vợ có hôn-thơ đa. — M. Ngô-vân-Nhiều, lính pháo-thủ hạng nhứt có ở rặng vợ là ĐĐ-thị-Tê, 24 tuổi, lấy hết 91 người đồ trang sức mà trốn.

Tên Soulénane, 37 tuổi, người góp tiền phố ở đường hẻm Tien-Tsin có khai rằng dứa ở cửa y là tên Goulamtaguire, 25 tuổi, trộm hết 15\$ mà trốn mất.

Mới có ba tội hê! — Tên Annam Q. . . 24 tuổi ở làng Phước-trình (Gia-định) bị tập-nã vì 1° ăn cắp giấy thuế thân số 160 (năm 1916) của Nguyễn-vân-Huân người đồng thôn, 2° sửa giấy ấy lại mà dùng; 3° ăn trộm của Tô-Danh, 26 tuổi, chủ xe kéo ở đường Cây-mai, 10 người.

Xin bài nại. — Người Phước-kiến Vương-Mục, 37 tuổi, ở đường Némésis, số 9 trước có kiện người Annam Nguyễn-vân-Yên, 28 tuổi, bạn chèo chiếc ghe số vì vụ hai đảng đánh lộn có vết tích nay xin bài nại.

Chết đuối. — Ngày 22 Mai, lối 2 giờ khuya tên Bảy, người Annam, bạn chụm lửa dưới tàu Hỏa-Seang, té xuống sông Saigon rồi chìm mất biệt.

Xe đụng xe. — Cũng ngày ấy, lúc hai giờ trưa, tại đường Ohier, xe kéo số 1.124 đụng xe ngựa số 85. Xe kéo bị hư bánh. Người đẩy không sao cả.

Bị năm dáu. — Một người Annam bị đâm nã vì tội đồng lõa trong một vụ ăn trộm 13\$, một miếng vàng giá 75\$, và một cái giấy thuế thân nay đã bị bắt và giải đến Phòng-vấn quan Biện-ly.

Mất ngựa. — Một người Annam có rương trong đêm 20 qua 31 Mai con ngựa của y giá đáng 60 \$ đi mất.

Mang ơn trả oán. — Một người đờn bà Annam có rương đêm 20 Mai người đờn bà ở đầu với y cấp một cây kiền vàng chạm và một chiếc neo mà thủng chỉ... xử nào?

Ăn trộm. — Linh đương tìm bắt một người Annam bị tội ăn trộm vàng bạc áo quần giá đáng 57 người rưỡi

Chaudoc

Trời đánh — Hôm 24 tháng ba Annam này tại làng Phú-lâm tỉnh An lạc. (thuộc quận Tân-châu), có hai anh em Hương-quần Tỉnh đang cấy ruộng ngoài đồng, em cây lối trước, anh cây lối sau, nhằm lúc trời đang giông mưa giầm chuyển, thỉnh thoảng sét xẹt xuống, cả hai đều té sấp, mấy người ở trong trại cũng gần lối đó hay dẫm chạy ra, đỡ người anh giầy kêu rỏ một hồi mới tỉnh lại, (ấy là tại hết hồn mà chết gấc) còn người em thì chết tươi, vì bị sét đánh nhằm, mình mấy đều nám hết. Duy có mấy con trâu thì vô hại, song lúc ấy chúng nó cũng oằn kinh, con thì lôi cây, con thì mang ách, chạy giông tứ tán.

MÁY XOAY LÚA ra gạo trắng

Monsieur Nguyễn-thanh-Liêm có mua máy xay lớn nên muốn bán máy xay lúa nhỏ (xay ra gạo trắng), máy này chạy bằng đầu lừa thứ thường rất phương tiện, mỗi người đều coi máy được, không cần chi người thạo máy móc cho lắm. Vậy máy ông trong Lục châu có muốn dùng máy xay ấy xin mời đến nhà hay là viết thư mà thương nghị.

NGUYỄN-THANH-LIÊM. ở An-hóa (Mytho

Thế-giới tân văn

Chuyện ngộ

Hoàng-cô, Marie Enise là con nhà có danh từ đời thượng-cổ trong nước Áo. Mỗi đây người đi thăm bà con bên nước Danemark. Người đi xe lửa chạy xa ngang qua Đức-quốc. Khi gần tới ranh Đức. Hoàng-cô vào phòng rửa mặt (cũng ở trên xe lửa). Thấy bàn ghế trong phòng ấy không được sạch, thì người lấy một tấm nhựt-trình mà lột ghê. Đền biên-cương Đức-quốc, người phải chịu cho xét mình Đền đền người phải lột trọn áo quần. Người đờn-bà lãnh việc xét hộ-hành đờn-bà vùng hồi Hoàng-cô rằng: « Trên lưng cô có in chữ chi đây? » Hoàng-cô không hay mình có chữ in trong da nên nói lại: « Nào, tôi có biết đâu ». Người xét tức mình bảo Hoàng-cô ngồi trên một cái bàn và cho kêu hai người đờn-ông vào xét rất kỹ rất lâu mà cũng không đọc được chữ chi. Hai ông ấy lại đi h chắc rằng Hoàng-cô là người chuyên nghề dò thám dùng cách khác chữ vào mình mà đem tin trọng hộc họ giặc. Hai ông mới sai kêu người chụp hình tới, chụp hình xong xả in ra mới hay là chữ trong tấm nhựt-trình là « Politiken » Người Đức mới lật đặt xin lỗi với Hoàng-cô mà thả người đi.

Chuyện một người lính Annam

Một người lính « san-dá » Annam đặc theo hai tên « bồi » đi xe lửa Castellane-Gare (Marseille) người muốn đi đến Sorguev (Vaucluse). Lúc đi trên xe, anh lính ấy bị chúng móc túi lấy một cái « bốp ». Trong bốp có 25 quan là tiền của anh lính để mà đi xe. Khi người bán giầy hỏi: « Ai chưa mua giầy? » Thì người Annam ấy thò tay vào túi mới hay... xanh mặt. Bây giờ không còn một đồng xu, tui đâu mà tui tiền xe? Anh ta không nói chi hết mà cứ rờ túi mình hoài. Tay anh lính không nổi mà có một người hành khách là M. F. S. thấy biết bên hỏi: « Chú mất tiền phải chăng? »

Phải

Thôi! Chú đừng lo chi hết. Để tôi kiểm 25 quan của chú lại cho. » Nói rồi liền sờ nón xuống, móc tiền của mình bỏ vào rồi đi xin mấy người hành-khách khác. Nào là su, nào là bạc cát, nào là giấy bạc gì rớt xài vào trong nón ấy. Người bán giầy cũng cho một ít chi đó. Đem lại thì đếm 90 quan mới đưa hết cho anh lính Annam. Anh này không chịu lãnh trọn số tiền mà nói: « Tôi cần dùng 25 quan thì tôi thọ 25 quan mà thôi, chớ một đồng xu nữa tôi cũng không dám nhận. »

Ai này đều tái tam b'ều người lành hết mà người cũng năng náo không chịu nên phải y theo ý người muốn.

Còn 65 quan dư lại đó thì M. F. S. bên gọi cho hội quyền-tiền giúp cho kẻ phải bịnh tai. Người mà như ông F. S. vậy, thiệt cũng là người khản-khải, thấy nghĩa thì vui làm. Còn như chú lính Annam, thấy tiền bạc mà chẳng tham, ấy cũng là người liêm-sĩ. — Than ôi! lương thiện tương ngộ, khởi phi ngẫu nhiên tai!!

MỘT VIỆC ĐANG KHEN

Bây lâu nay thợ bạc ta chỉ có lập lò, rồi ai đến muốn làm chi thì làm vậy vậy thôi, chớ chưa thấy ai bày tiệm bán đồ nữ-trang như mấy tiệm của khách Kiêu-cư vậy. Mà từ ngày M. Bầy Khỏe là người rất có khí đờm, đứng khởi đoan ra mà lập một tiệm bán đồ nữ-trang rất lớn, lại thêm đồ làm khéo lạ theo kiểu cách đương thời mà đua tranh mỗi lợi với khách Kiêu-cư, nhờ đó mà ngày nay người Annam ta thấy việc làm phải, nên cũng đua nhau, lập tiệm nữ-trang tại Saigon và Cholon hơn 9, 10 tiệm, trong Lục-châu cũng được bộn rồi. Tôi nhớ thầy vậy thiệt có ý mạng thắm cho đồng-bang ta, nay coi thế thì nên men tận bộ ít nhiều, lại cũng khen cho M. Bầy Khỏe có chí mở đường, cho đồng-bang ta bước tới.

C. B.

改良笑話

CÁI LƯƠNG TIÊU QUẠI

Ấn-cứp-cạn (1)

Có một người Khách-trú kia làm thợ bạc rất khéo. Bữa nọ đang ngồi mà chạm một cây kiền vàng, sáng có cái đèn để hàn hồ trước mặt anh ta đó. Bỗng đâu lại có một người lạ mặt ở ngoài đi cà nhót bước vào, mặt mày nhàn nhố, tay cầm một miếng thuốc dán rất to, và đi và rên, bước lần đến trước mặt chủ thợ mà nói rằng: « Tôi bị một mụn nhọt nơi dưới háp chơn lớn quá, nay nó đon mủ đau đớn khó chịu, mà miếng thuốc dán này thì khô queo, dán nó không dính, cứ rớt hoài, không dám nào, xin chú làm ơn cho tôi hờ nhờ một chút. » Anh thợ cũng vui lòng, liền chỉ cái đèn mà nói rằng: « Lên ló! anh hờ hết gì thì hờ ló. » Thuáng nọ đem hồ cầm ơn. Bèn kê miếng thuốc dán ngay trên ngọn đèn mà hờ cho chảy, rồi xuất kỳ bất ý vả chặt miếng thuốc dán ngay miệng anh thợ một cái rất mạnh, giựt tuốc cây kiền cong lưng chạy mất. Thợ ta muốn là ma-là, mà bị miếng thuốc dán bít miệng bít mõm, há miệng không ra mà la cho được. Đến khi gỡ được miếng thuốc dán ra rồi, thì kiền và người đã đào chi yêu yêu, bắt tri khứ hương. Ô hô! Thuốc dán cũng là một vật hại to lắm chớ phải chơi gi!!!

(1) Hô! Cái lấy chum là ấn-cứp-cạn lừa la!!

Vinh-an-hà, DU-NHIÊN-TỬ.

Rượu Sâm-banh hiện MARQUIS DE BERGEY là rượu nhưrt bảo hạng.

衛生發明 衛-SANH PHÁT MINH (Tiếp theo)

Vẫn loài vi-trùng ấy khi nào người bịnh khác nhữ thì nó liền có theo đàm và nước

miền má ra, đến khi đàm hay là nước miển đó khô rồi, tức thì nó bay theo không khí (gió) mà truyền-nhiễm theo máy Khôn trước đó.

Cho nên cách phòng bị vi-trùng, thì trước hết trong nhà phải ăn ở cho sạch sẽ, và phải nơi cái khí-hậu ấy mà điều chỉnh, trước là khỏi sanh loài vi-trùng sanh đặng hưởng cái không khí tốt đó mà khoẻ khoắn. Vốn người sanh trong không khí này ví như cá sanh trong nước; Cho nên người ở trong gió xấu thì người bịnh, cá ở trong nước xấu thì cá gầy, là lẽ chắc chắn không sai, huống cái không-khí này là một vật thường dùng của loài sanh giữa trời đất, Vận-dụng hô-hấp theo đó mà sống. Nếu cái không-khí này 1 giờ không có thì vạn vật trong Hoàn-cầu này; Sau một giờ đều tiêu diệt tất cả. Cho nên phép vệ-sanh bên Âu-châu, hề người khi nào tinh thần suy yếu, bình vóc chẳng an, thì liền tìm chỗ khí hậu tốt mà thừa-lương. (đổi gió) Và người đặng đổi gió, như cá đặng thay nước.

2 « Nhựt-quan điều trị » Phàm chỗ ở phải có bóng sáng mặt trời giọi vào cho tiêu thấp khí, chẳng nên để ước át tối tăm; Hoặc người khi nào, trong mình bức rức xồn xang, tinh-thần không vui, hay là người đang có bịnh, cũng tùy theo bịnh tình khác nhau mà dùng, hoặc ra ngoài mà hóng mát, hoặc lui tới dưới bóng cây mà hóng khí mặt trời một chút ít, chớ chẳng nên gian mình giữa mặt trời là chủ nghĩa người bịnh không nên nằm trong kính bịch lâu nầy.

3 « Mệc-giục điều trị » sự tắm sạch sẽ là một cách vệ-sanh của người thường dùng. Vốn bình vóc của người, chẳng phải trong cứu-khiêu đó mà đủ vật-dụng hô-hấp, ngoài da lông của người khắp cả thân thể, đều có lỗ thông khí luồng, nếu không hay tắm rửa, thì sự dơ dáy và mồ hôi, bích tuyệt đường thông khí mà phải sanh bịnh. Cách tắm rửa cũng phải tùy theo người theo chứng bịnh khác nhau mà điều-dưỡng. Hoặc dùng nước ấm hay là nước lạnh, tắm lâu hay là tắm mau, nhiều lần hay là ít lần.

4 « Vinh-dưỡng điều trị » Vật ăn uống phải theo lời thầy thuốc đã dạy, vật hấp

áp, cũng vật cấm tuyệt, những vật ăn uống bất cứ khi bình hay là khi mạnh, ăn những vật bở cùng đồ mau tiêu là qui. Người sanh ra, ai cũng biết như sự ăn mà mạnh mà sống, không biết cũng có khi ăn nó mà phải bệnh, phải chết, thường cũng có bệnh phải cấm tuyệt vật thực mà chẳng cho ăn, đợi khi Vi-khi (bao-tử) vượng rồi, mới lần lữa mà điều dưỡng vật thực.

5. « Dược vật điều trị ». Người sanh trên thế, ai cũng một lòng ham sống mà sợ thác; Nhưng đem thân mà vì, trong thế đạo rồi, lại mắc những ràng buộc vào vòng phú-quí, vinh, hoa; cơ, hàng, lao, khổ, rồi thế phải đem thân này, mà làm hình dịch cho phần nào-cần sai khiến. Vậy mới có thọ yếu bất tử, trăm bệnh giao tạp. Hỡi ôi! Đem cái sự sống có chừng mà theo cái trí muốn không chừng, sao cho khỏi nguy khỏi bệnh. (Sự sống của người bất quả cũng lung tung trong vòng trăm năm đó mà thôi). Đến khi có bệnh rồi, thì phải tùy biết theo bệnh tính riêng của mỗi người mà điều trị về phần thang thuốc.

6. « Tinh-thần điều trị ». Cách điều trị này rất màu diệu vô cùng, viết mực cũng khó mà vẽ cho nên lời. Nhưng đấng người thông đạt về cách điều trị này mới gọi là điều trị.

Phàm người sanh, phần trí-thức học hóa, hiền ngu riêng mỗi tánh, chẳng hề giống nhau, đến khi lâm bệnh, cũng có kẻ bị bức mà thương tâm, cũng có người bị lao mà thương thân, hai ấy đến ngày bệnh thâm nhiễm rồi, thì sáu phép điều trị kể đây, dùng phần uống thuốc đó làm kế chót, là chỉ cho bệnh lao thần khổ-tử, cho đến huyết dịch khô khan, hình thần biến cải, thì phải dùng phép tinh-thần mà điều trị, ngõ hầu lên cõi thọ hưởng lạc đời, chung vui cùng chúng tộc.

Bại khái phép điều trị, vì chẳng khác: Châu-công-Cần nghe ngọn đống-phong mà mạnh, Trương-lưu-Hầu vui Xích-tông-tử mà an. Song phép vệ-sanh phải rõ vậy: Người khiên cây xeo gỗ kia. Tuy cảm lực dâm của trời đất, nghịch khí tức của âm dương, mà lâm ra bệnh quái quái kỳ kỳ, ai thấy chẳng tâm kinh đờm lạc, coi dường không mỗi mang mà điều

trị. Nhưng mà động thứ y lý rồi, được đáo thì thành công.

Chỉ như người lao trên chung đánh, kẻ nhọc chốn trần ai, nợ nước, nợ nhà, ru thân ru đạo. Tuy là: Y quan ngoài xem số số, mà tinh huyết trong đã tiêu hao, dưỡng ấy. Cách điều trị chẳng phải một phần thuốc thang đó mà kiến hiệu; chỉ vì 1 là hình chất tác dụng, 2 là tinh thần tác dụng, nên phép vệ-sanh phải khác nhau mới đáng.

Bấy lâu cách trị bệnh và điều dưỡng phần y-khoa xử ta, thì chuyên nơi sách cũ của Trung-hoa mà làm tôn-chỉ, ít hay tân-hóa theo buổi tinh-thần học-thức đời này đáng mà mở mang phần chức trách. Kể các khoản vệ-sanh của người trạng-buổi văn-minh tân-hóa này, thì phép vệ-sanh chẳng phải một việc uống thuốc đó mà thôi, chất chẳng phải tùy riêng mỗi người tánh chất bệnh tình mà điều-dưỡng, ngõ hầu may mắn cho quê-hương chúng-tộc ta chút ít.

NGUYỄN-TỬ-TRÚC.

Trình thám tiểu thuyết

(Tiếp theo)

Khi về tới chỗ ngụ rồi nghỉ ngơi cơm nước, qua đến 8 giờ tối lại tiếp được một phong thư của Xảo-Châu gửi đến. Bèn nghĩ thầm rằng: « Thuở nay ta với Xảo-Châu chẳng hề có thư từ qua lại chi hết, nay mà nàng gửi thư cho ta đây chắc là cũng vì vụ án mạng này, nên muốn thương lượng cùng ta đều chi đây chớ chẳng không ». Liên mở ra xem thấy trong ấy viết sơ có mấy tiếng như vậy: Xin Tiên-sanh đến nhà tôi có chuyện. Lại-xuân-Điền thấy Xảo-Châu viết thư vẫn tắc như vậy thì biết nàng trong lòng đã bấn loạn rồi. Liên thay đồ hối kẻ thàng xe, giồng tuốt qua lập tức. Đến nơi có Huỳnh-Thăng đón rước thẳng vào nhà khách, thấy Xảo-Châu đang đứng gần lò lửa ngó xuống chằm chằm, dường như suy nghĩ đều chi vậy, khách vào đến nhà mà cũng không hay. Huỳnh-Thăng bước thẳng đến gần mà thưa rằng: « Vương-cô-nương, Lại-tiên-sanh

dã qua đó. » Xảo-Châu vội vã ngó lên mặt mày tái lét, rồi hỏi Lại-xuân-Điền rằng: « Hôm nay Tiên-sanh có nghe đều chi lạ chưa? » Lại-xuân-Điền nói: « Chưa » Xảo-Châu liền với tay lên bàn lấy một tờ Nhứt-báo trao cho Lại-xuân-Điền mà nói rằng: « Tiên-sanh hãy coi lấy. » Xuân-Điền tiếp lấy dở ra xem thấy có một khoản nói rằng: Vụ giết Vương-vĩnh-Tiên đó, nghi chắc cho cháu người là nàng Xảo-Châu. Lại-xuân-Điền xem rồi, lấy làm áy náy, vừa muốn kiếm lời an ủi Xảo-Châu. Bỗng thấy Xảo-Châu mặt có sắc giận mà nói lớn rằng: « Việc này thiệt là oan lăm, họ lấy cơ nào mà nghi vãi cho tôi cả? » Lại-xuân-Điền nói: « Tại lúc quan tra hỏi, có không biện giải cho rành, cứ để nói bàm hồ, thì làm sao mà họ không nghi cho đáng, tự hậu họ có tra hỏi đến cô, thì cô chớ sợ chi, cứ biện giải cho rành thì tự nhiên vô sự. »

— Nếu tôi biện giải được, thì tôi đại gi lại để mà chịu tiếng oan, bởi cũng có duyên cơ cho tôi không biện giải được, nên tôi mới nói hàm hồ như vậy chớ.

— Ủa! Nếu mình không có tội chi, sao lại không biện giải?

— Thiệt lấy làm khó nói lăm.

— Ủa! Việc đã đến nỗi này, 10 phần đều nguy hiểm cho cô cả mười, cô hãy nghĩ lại mà coi, như cô bằng lòng chịu tội, thì chẳng cần nói nữa, nếu không, thì nay mai đây cô cũng phải có ngày biện giải chớ! Hay là cô sợ nếu có biện giải ra thì phải chỉ cho người nào đó, rồi người đó đổ vãi lại cho cô mà cô mất lý, nên cô không dám biện giải đó chi.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÂN-SÁT.

Rượu Cô-nhac VIEILLE EAU-DE-VIE DEJEAN là một thứ rượu rất có danh-tiếng hơn bốn chục năm nay.

DENTIFRICES THUỐC ĐÁNH RĂNG
THUỐC NƯỚC, THUỐC SÉT, THUỐC BÓT, HAY LÀ XÀ-BÔNG, CỦA CÁC CHA BÉNÉDICTINS DE SOULAC

Đầu xảo tại Paris năm 1900 được bằng-cấp trật-phẩm
 Thuốc này chánh là thuốc người Langsa bào-chế, tốt hơn các thứ thuốc đánh răng dùng thuở nay.

Thuốc đánh răng thượng-hạng này, làm cho răng sạch-sẻ mà trắng trong, diệt cả loại vi-trùng, sâu răng, khỏi bị siết ăn, dưỡng nướu và miệng được tinh-khiết luôn. Mùi thơm bát-ngát. Thuốc nước này các vị ghiền nên dùng mà sủng miệng.
 Thứ thuốc sét và xà-bông đựng trong ống thiết nên dùng lăm.
 Cả và Đại-Pháp, cả và Toàn-cầu, chẳng có thuốc đánh răng nào qui hơn và rẻ hơn thuốc này.

Lời rao chí yếu

Từ ngày Đại-Pháp ra luật ngăn cấm dùng đồ của Đức và của Áo đến nay kể từ ngày 24 Decembre 1914 và 3 Janvier 1915, thì hai thứ thuốc đánh răng hiệu « Odol » và « Kalodont » đã bị nhập kho rồi.

Muốn cho người mua khỏi lăm, vì sợ ngoại-bang tráo đồ giả vào đó của Langsa, chúng tôi xin biên rõ ra đây hai hiệu thuốc đánh răng của Đức và Áo nói đó:

Odol. — Déposé par la Société Lingner Werke Aktiengesellschaft, à Dresde. — **Allemagne.**

Kalodont. — Déposé par la Société KK Landes Privilegierte Milly Kersenseifend und Glycerin Fabrik, von F. Sarg's Sohn et Co, à Vienne. — **Autriche.**

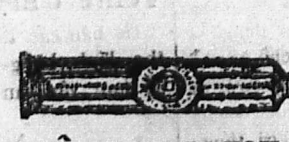
Người Đại-Pháp và người Annam phải biết rằng hai hiệu thuốc đánh răng đó là đồ của kẻ nghịch.

ÉLIXIR DENTIFRICE

PÂTE OU SAVON DENTIFRICE

PÂTE OU SAVON DENTIFRICE

POUDRE DENTIFRICE

Tiệm thợ bạc

TRẦN-THÀNH-KIỆT DIT BA-CÁCH
ở TÀI ĐƯỜNG THỦY-BÌNH, số 192
(192, Rue des Marins, Cholon)

Kính cùng chư quý-ông qui-bà dạng rỏ: Nguyên
tôi dọn lò thợ-bạc tại đường Thủy-bình, số nhà
372, đã hơn 10 năm, nhờ ơn quý-ông qui-bà cổ
cấp. Nay tôi dời xuống gần ga xe lửa lớn cũng
đường Thủy-bình, số nhà 192, mở ra rộng rãi và
sạch-sẻ, tôi lại chế ra những đồ nữ-tieng bằng
đồng và bằng vàng nhiều kiểu, nhiều cách mới
theo như kiểu Langsa, khéo lạ vô cùng. Vay quý-
ông qui-bà có đi đâu tiện đường, xin ghé lại tiệm
tôi mà chơi, trước là giúp cuộc công-nghệ trong
xứ ta cho mau tân-bộ mở mang, sau nữa giúp
tôi là bạn đồng-bang cuộc kinh-dinh cho mau
thành tựu.

Nay kính

TRẦN-THÀNH-KIỆT DIT BA-CÁCH.
Bijoutier. - Chợ-lớn.

QUỖNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU
Số 20, đường Amiral-Courbet
(CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tằm, cá,
trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật
dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh
Blah-thuận; không bán nước-mắm làm
tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng
phổ, gói giấy, thì có kẻ đem đến nhà
ngủ sạch sẽ từ từ. Muốn dùng cơm từ
bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thong
cũng được. Lại có chỗ nghỉ ngơi thong
thả xin chư ông ghé chơi một phen thì
biết.

怡 A-KONG 生

Tiệm may ở tại đường Duprre, số 87
SAIGON.

Tiệm tôi lập ra đã 45 năm rồi, ở ông
già tôi lập đến nay, tôi thế cho ông già
tôi, may đủ các thứ quần áo theo kiểu
Langsa và kiểu Hồng-Mao, hoặc nữ hoặc
vải bố Tây đủ các thứ. May đã mau mà
giá lại rẻ hơn các tiệm khác. Xin chư
ông bày đến tiệm tôi, đặt thử vài món,
thì tôi cũng sẵn lòng tiếp đãi từ-tế.

A-KONG kính cáo.

Tiệm khắc con dấu

Kính trình chư quý vị tôi có lập tiệm khắc
con dấu đồng và mũ thung (timbre cuivre
et caoutchouc) bằng đồng, chạm mô bia đá
chạm thạch đẽ mã (pierres tombales). lại
có họa hình chơn dung đủ kiểu vân vân.
Chư vị muốn dùng kiểu nào xin gửi
thư cho tôi thì tôi sẽ hết lòng làm cho
vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đội ơn
vô cùng.

Vente d'articles du Tonkin

Có bán các thứ hàng bắc, lụa-xuyến,
thêu, lãnh, bằng-sa, lụa tơ, đồ đồng,
đồ thau, vân vân.

NGUYỄN-CHI-HÒA
GRAVEUR
42, Rue Amiral-Dupré. - Saigon

TIỆM
Trương-văn-Hanh
SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng
xe máy và sửa xe. Lãnh thấp mượn đèn
khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn,
tan, tế, kỳ-yên, Tân-gia, hạ-thọ.

Khăn đen bằng nhiều tay tốt thượng
hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy
hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ
tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi
sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contre rembour-
sement nghĩa là đóng bạc tại nhà thư
mã lãnh đồ.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua
thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in
sẵn bằng chữ quốc-ngữ Prix-courant.

TRƯƠNG-VĂN-HANH,
cần khải.

Thời-sự cảm-nang

Cuốn sách hiệu là « Thời-sự cảm-nang »
của quan huyện Nguyễn-văn-Cửa đã in
rồi, sách rất hữu ích, đi người đều
dùng được. Lục-châu chư quân-tử, vị
nào muốn mua, xin gửi thư cho M. Ng.-
văn-Cửa, rue Viénot, 52, Saigon (Halles-
centrales). giá mỗi cuốn bán tại Saigon
là 2.\$50, còn gửi đi xa thì là 2.\$70
tính về tiền số phí gửi theo nhà thư vì
cuốn sách ấy dày lắm, nặng cân, nên gửi
phải tốn nhiều tiền.

Có gửi bán tại tiệm:

MM. BUI-QUANG-NHO ở Bentré,
TRẦN-VĂN-TUYẾN ở Vinhlong,
mấy tiệm sách ở Saigon đều có bán.
N. C. M. Đ.

CAFÉ RESTAURANT
45, rue Amiral Courbet
SAIGON

Kính cùng chư quý ông qui thấy
đặng rỏ:

Nay tôi mới lập một quán cơm
Tây tại đường Amiral courbet số
45 Saigon ngang nhà Khách-sang
Nam-dông-Hương, có đủ đồ ăn
và bánh mứt cùng đồ điểm tâm
ngọt ngon tiêu bô. Cúi xin chư
ông, có đi đâu tiện đường, ghé
quán tôi chơi, tôi sẽ làm cho vu
lòng đẹp ý chư ông.

SAU HOÀN; cần khải,

Lời rao
Phước-Thái

TIỆM BAN ĐÓ, ĐÈN KHÍ
ở đường d'Adran số 70
Ngang Tòa Tan-đáo, ở gần chợ cũ
SAIGON

Kính trình cùng quý vị đặng rỏ, tôi có
lập một tiệm bán đồ đèn khí, những là:
Bong đèn, giầy đèn, đèn ba ngọn, bốn
ngọn, năm ngọn, quạt để bàn, quạt treo
bên cạnh, hai cánh và đồ phụ tùng theo
đồ đèn khí, thiệt tốt, và làm đèn vô nhà,
sửa quạt dynamo, moteur thiệt khéo.

Xin quý vị muốn dùng thứ nào hay là
sửa đồ cũ xin quý vị gửi thư cho tôi, tôi
tính giá rẻ hơn tiệm khác.

NGUYỄN-VĂN-CHƯỜNG.
Cần khải.

Lời rao

Nay cuốn nhưt Diên-lục-cổ-tích tôi
mới in lại một lần nữa, chuyên này có
nhờ chư vị phụ thêm bài vở, có luận
về tam tạng, giải nghĩa: về vua tôi,
cha con chông vợ, sau nữa giải ngũ
thường, là: Nhơn, nghĩa, lễ, trí, tín, sách
này dài được 120 trang, mỗi cuốn giá

là (1\$20) như mua được 10 cuốn thì
giá là (8\$40) xin quý vị viết thư lên
mua xem chơi cho tiêu khiển, như có
gửi thư mua xin cứ tên tôi mà đề thì
chẳng hề lạc thư, và như có gửi mandat
thì không cần gì phải recommandé.

HUYNH-HỮU-PHÁT
(Anh-tây) Cho'lon

Lời rao

Kính cùng tôn bằng quan khách được
hay: Nhà ngủ hiệu DƯƠNG-HỮU-VĨNH-
PHÁT, ở đường AMIRAL COURBET, môn
bài 53, Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh
anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ
hơn, lại gần ga xe chánh Saigon, rất tiện
bể cho quan khách tới lui, xin rộng lòng
thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm
chúng tôi lễ hiền kính sĩ là thế nào.

ANTOINE BÀU đơn kính.
N° 53, Amiral Courbet.

TIỆM HOA CHON DUNG
VÀ KHÁC CON DẤU

MỸ KỸ

Có thợ vẽ hình người và khác con
đều bằng đồng, bằng chì, bằng cây, có
làm bản đồng, mô bia chạm bằng đá
chạm thạch.
Có vẽ hể và tranh sơn thủy bằng
nước thuốc, dầu sơn, bằng thau, và
bằng mực tàu.

Giá rẻ lắm

Số nhà 16 đường Turc.
Ngang nhà hàng Mottet, Saigon.

Kính cáo mời.

E. POURTOU

Đường Amiral-Dupré, số 53 địa 29
SAIGON

Bán rượu chất đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu
Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadais,
hiệu St-Emillion, hiệu Beaujolais, và hiệu
Bourgogne.

Có phải giải rõ ràng chứng có rằng không có
pha rượu mạnh, ai muốn tranh bán không nổi, vì
rượu tôi mà giá lại rẻ.

ĐƠN HIỆU SAI TRỀ ĐEM ĐÈN NHÀ

Bản hiệu có làm tờ giao kèo với sáu chủ vườn
làm rượu có tiếng tại xứ Médoc, và bảy chủ
vườn có danh ở xứ Bordelais. Kina Pélale
Goudron Robert khai vị từu có danh và hiệp
theo phép vệ sanh hơn hết.

Rượu Sam-banh, rượu hạt cốt Sam-banh, rượu
chất, thượng mỹ hiệu Bordeaux, hiệu
Bourgogne và rượu ăn bàn rất nhạ nhàn.

TRONG LỤC CHÂU AI MUỐN MUA SẼ CỜ BÀN CỜ
SONG CHỮ MUA PHẢI CHỤY TIỀN SỐ PHÍ

NAM-HÔNG-PHÁT
KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106
ngang Ga xe lửa nhỏ Saigon-Covap,
lại chợ mới Saigon.

Bán rượu tây và sửa xe máy, đèn essence và
đèn alcool.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát,
giá rẻ.

Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua bất cứ
vật chi thì tôi mua giùm, niêm kỹ lưỡng gửi
tới chỗ ở mấy ông.

HUYNH-HỮU-KY.

義和源

Nghĩa-hòa-Nguyên

Tiệm may ở tại đường Turc, số 20
ngang nhà hàng Mottet, Saigon.

Tiệm tôi lập ra đã hơn mười năm rồi, may
đủ các thứ quần áo theo kiểu Tây, hoặc nữ hoặc
xài hồ Tây đủ thứ. May đã mau mà giá lại rẻ.
in chư Quý-ông hãy đến tiệm tôi, thì tôi cũng
sẵn lòng tiếp đãi từ-tế.

PHƯƠNG-DỊCH cần cáo.

VUA LỚN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÀNG MOTTET và CÔNG-VY

H. BLANC và HAUFF

Đường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

EAU DE TABLE NATURELLE

Perrier

WITH WHISKY, BRANDY, VINAIGRE, LEMON

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condensé

Vàng sữa béo lên

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 - Saigon

Kính tôi cho lục-châu chư quý-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiem-thoi, rất nên xinh đẹp, ở tại chng. Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-bình (Rue des Marins) số 184, tục danh là hàng

cháo-ruồi, nên tôi thường hiệu ý quý-bà quý-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàn và hue-mỹ. Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quý-bà chiểu cô cho người đóng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lục-châu hiệp hùng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay kính,

Neuyen-vân-Lạc dit Bày-Kuôn.

TIỆM CÚP TÓC

Muốn sang lại

Tôi có lập một tiệm cúp tóc (coiffure) tại đường Hamelin số 56. Nay tôi mất việc nhà nên muốn sang cho chủ khác. Vay xin chư quý-ông, ai muốn cần dùng thì đến tại tiệm tôi mà thương nghị. Nay kính, TÂN-THÀNH, cần khải.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH J. VIỆT

59, rue d'Ormay, - Saigon

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi, in đủ các thứ các kiểu, có lãnh in đồ tại kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biện. Có đồng bia sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. Có in đủ các thứ thiệp quan hôn tang lễ, nhiều kiểu nhiều màu hoa hoè rực rỡ, mạ vàng càng đẹp. Vay xin Lục-châu chư quân-tử, có cần dùng viết chi, hãy đến tiệm tôi, tôi đã làm mau mắn mà tính giá lại rẻ. - Tiệm tôi cũng có bán đủ Thơ, Tướng, Truyện, Sách.

LỜI RAO CÁN KIẾP

Luôn dịp tôi kính cho Lục-châu chư quý-ông rõ, nhưn tôi thấy đương thời buổi này mây nơi rầy bãi xa chôn thì thành, ít có thầy thuốc hay, cho nên có nhiều khi người ta rùi bị bệnh gấp ngặt, không biết thầy đâu mà rước cho kịp, phải bị hiểm nghèo. Nay có ông Nguyễn-tân-Hưng ngụ ý mà làm ra một cuốn sách hiệu là: KINH NGHIỆM LƯƠNG PHƯƠNG, NGUYỄN KHOA CẤP CỨU, có phụ thêm nhiều bài thuốc nam, cứu cấp rất thần hiệu, để giúp đỡ bạn trong cơn nguy cấp.

Vay xin Liệt-vị hảo tâm mua lấy để dành, hoặc trong xóm có ai rùi bị bệnh hiểm nghèo, coi theo đó mà cứu người, ấy cũng là một đức đại hữu âm đức.

Định giá mỗi cuốn là..... 0\$50

Lục-châu quan cô, như: vị nào muốn mua xin gửi thơ cho nhà in tôi, hiệu là: J. Việt, rue d'Ormay, Saigon.

J. VIỆT cần khải.

ÍCH-NGUON-ĐƯƠNG LÃO DƯỢC PHÒNG Ở ĐƯƠNG AMIRAL-ROZE, SỐ 55, TẠI CHỢ-CŨ SAIGON

房藥老堂元益

散安平應萬 VAN UNG BINH AN TANG (THUỐC BẢ CHỮM)

Phàm con người lúc bình sanh... lai khỏi đau, chẳng bịnh này thì đương kia, đều có thuốc trị theo moi chứng bịnh thì là để, bằng dùng thuốc một phương mà trị... chứng tai tai khó, và thánh xưa truyền bảo việc thuốc lại cho đời sau thì xót vị nào cũng thiệt hay, nên người sau noi canh cái cách dùng nếm máu nhiệm cũng thiệt ít có. Nay bon-đương có chế phương thuốc Bá chứng của tiên nhưn đã ra công tiếm tôi mà hiệp một phương thuốc rất hay nhưt hạng để lưu truyền lâu đời thiên hạ khắp đàng đều rõ là phương thuốc thần hiệu, thuốc đã hóa huân không nóng không mát, mùi thuốc thơm tho dễ uống, để trị các chứng bịnh xây đến thình lình rất nên hiệu nghiệm; đờn ông đờn bà hoặc con ưt cũng là đờn bà có thai cũng dùng được cả, bằng người không bịnh dùng thuốc này cũng rất có ích lắm là nó làm cho tiêu hoá mau dỏi, thêm sức mạnh cho vị ngon ăn, ngon ngủ, lại cũng trừ được các chứng bịnh vật trong mình nữa, vì nhưt cái nhà mà khéo chưng dọn sắp đặt vật dụng hay trao dỏi vậy, nếu dùng thuốc này tự nhiên thân thể an ổn, tạng phủ điều hoà, thầy công hiệu hạng nhưt chẳng có thuốc nào bì kiếp, hoặc dùng để dành trong nhà khi gặp lúc bịnh nguy cấp cho mà làm phước cũng là tụy thân lúc đi đường cũng là vật báu kia.

Trị những chứng: Bồn mửa bị cảm: Thương thử thương hàn. Nóng lạnh nhưt đầu, No hơi sinh bụng. Tích nhiệt bốn-bang. Nghẹn hơi chói nước. Ức nhện thình khéng. Bụng đau tả mửa. Con nít kinh phong. Đau gân tê cốt. Ăn uống không tiêu. Ho hen đàm tiếng, đại sống ngọt hơi. Ruột đau

như thất, nóng lạnh không chừng. Đau hông tức ngực. Dịch khí thiên thời. Ban của ban-cha. Phát lnh rớt rụng, công đầu số mại. Các chứng mới sanh. Đàng liêm tiên dật.

Giá bán mỗi ve là 0\$10. Mỗi hộp mười ve là 0\$85.

丸咳止肺潤 NHUẬN PHÉ CHỈ KHÁI HOAN (Thuốc ho)

Phàm sự sống của người đều do nơi cái phổi âm ra hơi thở mà vận động tứ chi, lưu thông mạch lạc, nếu hơi thở ngưng trệ thì tánh mạng vững vàng, bằng hơi thở yếu ớt thì sanh mệt, đàm nhớt một mà làm ra ho hen, nột tiếng, bởi vậy hơi thở của người cũng như hơi sương gió của trời, nếu cả ngày mà hết hơi sương gió thì cây cối muôn vật bèo nhèo còi cày vàng úa, còn người ta cái phổi bình an thì hơi thở tự nhiên thông thả, châu thân thơ thới tự nhiên mạnh mẽ, bằng cái phổi sanh bịnh thì xảy ra chứng ho làm cho từ cũi bằng rưng rưng động tinh thần, cho nên chứng ho là một chứng hiểm nghèo cho người ta hoặc như tuổi tác lớn mà sanh bịnh, hoặc bởi tích hàng đàm, hoặc bởi cảm sương phong, hoặc bởi đàm nhiệt tích tụ đờn khí, hoặc trờng phổi mọc mọt, hoặc bởi cuốn họng ngứa mà ho chẳng dứt, hoặc bởi lao tổn tinh thần khí huyết kém suy, hoặc sanh ra chứng ho hoặc nhiều hoặc ít, các chứng nói trên đây đều do nơi cái phổi suy nhược mà làm ra chứng ho, nếu không sớm trị để lâu ngày thì thành ra một bịnh rất nan giải, là ho lâu thì thân thể ốm yếu, tinh thần khô khan, mắt vàng nhàn sắc, chứng ấy đầu có thấy giới thuốc hay, cũng khó thể mà chữa cho dứt lạnh. Nên Bôn-Đương gia tâm chế phương thuốc Nhuận-phế Chỉ-khái hoan này rất nên mau nhiệm, là làm cho từ nhuận mát mẽ cái phổi, tự nhiên hết ho, thiên hạ đã khắp dùng, bắt luận đàn ông đàn bà già trẻ cùng đàn bà có thai đều dùng, hoặc họ gió, họ lâu năm, mới ho, họ lao, họ tổn, họ có đàm, họ không đàm, đều lịch trị cả, hề ai làm chứng họ dùng đến tức thì thấy thần hiệu, là thuốc này làm cho tiêu đàm hóa khí tự nhiên hết ho, ăn ngủ đặng như thường, quả nhiên một phương diệu được trong thế gian.

Giá bán một hoàn 0\$15. Một hộp 10 hoàn 1\$40.

CÁO BẠCH

Nguyên tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1868 đến nay, chuyên chế rờng các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhãn MẮC-ĐƠN-Phước làm tin, có gói bán trong các ưnh Nam-kỳ, xin chư quý-vị có dùng phải nhìn cho kỹ, kẻo khỏi lầm đồ giả-mạo, còn nhưt chư-vị ở xa chợ nhắm chỗ không có, mà muốn dùng thuốc của tôi, hoặc mua về bán, xin viết thơ cho tiệm tôi rõ, thì tôi sẽ gửi từ uộc lập tức, mà gửi contre remboursement, nghĩa là đem tiền đến nhà thơ mà lãnh thuốc, còn để bao thơ như vậy: Ích-nguon-Đương rue Amiral roze số 55 Saigon. Vồn tôi lằng giữ một lòng chắc chắn (Tiên nghĩa nhĩ hậu ngữ).

丸柳花製精 TÍNH CHẾ HOA LIÊU HOÀN (Thuốc tiêu các giống độc)

Hằng trường kẻ quá vui thì sanh buồn nên người hay ham vui xảy bị chứng sang độc là một chứng rất hiểm nghèo hoặc nhưn nhiệt độc mà sanh, nhiều lúc dùng không nhâm thuốc, thì đau đi đầu lại hoai, vui một chút mà chịu nhọc cả đời, khó cho tuyệt độc phải trừ cang, ví nhưr đờn cây phải giết gốc, nên Bôn-đương chế phương thuốc tiêu độc, chẳng luận lỵ mau, hoặc mới phát, cả mành mọc mọt, hoặc nơi đờng vật mọc mọt mọc dai gát, xương cốt mỗi mề, châu thân bải hoai, lỵ da tay, da chun, các chứng về sang độc, dùng đến thuốc này tức thì hết lại trừ tuyệt nọc độc, khỏi đau đi đầu lại nữa, và sức lực trở nên mạnh mẽ như thường, thiệt là thần hiệu hơn các thứ thuốc sang độc khác, lại dùng thuốc này sau khỏi lo bề tuyệt tự. Cách dùng có chỉ rõ trong toa mỗi ve thuốc, giá là 0\$80 (thuộc này kị thai).

丸聖至藥消 TIÊU BANG CHỈ THÀNH HOAN (Thuốc bang)

Phàm trị bịnh mà không thông, cứ mòng dỏi lợi mà hại người, còn thuốc không hay mà bán cũng là đầu gạt người. Bởi vậy Bôn-đương hằng giữ một lòng trước làm có ích cho người, tự nhiên sẽ lợi cho sanh, nên gia tâm hiệp chế phương thuốc Chỉ-Thành này thiệt là thần hiệu, tánh thuốc vốn thiệt hòa huân, khắp các nơi đã có dùng thường lâu rồi, thiệt là hay, để trị những bịnh đầu trái, các thứ ban, hoặc ghê chề bởi gộc nhiệt mà sanh, cũng là ban lỵ nhập tâm làm ta mửa, khát nước, tâm thần bức rứt tích nhiệt khí ngưng hỏa vọng nhưt đầu, đau bụng no hơi sinh bụng, kiết máu, làm dai gát, tai đau, các chứng đều dùng thuốc này rất nên thần hiệu chẳng những có bịnh mà thôi, đờn không bịnh mà dùng thường thuốc này thì hay giải nhiệt, giải khát, trừ tà khí, và thông đờng đại tiện tiện, thuốc này giá rẻ, nếu các nơi đờng rầy xa chợ nên mua để phòng trong nhà, cũng lúc đi đường xa đem theo lưng gáp con cấp thình lình mà dùng, cũng là làm phước thiệt là báu lạ trên đời. Cách dùng thuốc này có chỉ rõ trong toa mỗi hoàn giá 0\$15, mười hoàn 1\$40. (không kị thai).